

- 1 O: Ah, časni Sude, tačno.
- 2 P: Da li je možda on bio u Han Pijesku ili ste do tih informacija došli
3 putem telefona ili radio veze?
- 4 O: Do ovih informacija od njega sam došao putem telefona.
- 5 P: Dobro, hvala Vam. Pogledajmo sada na poleđini gdje stoji da ga je
6 jedinica zaprimila u 23.25h, 14-og., znači, relativno kasno 14-oga. A, Vi ste
7 14-og imali priliku da dobijete druge informacije o tome šta se dešavalo na
8 području Srebrenice. Na primjer, mogli ste dobiti dnevni logistički izvještaj od
9 Drinskog korpusa. Da li je to tačno?
- 10 O: Da, časni Sude. Dnevni izvještaji su dolazili, ali da li sam dobio
11 informaciju o ovome, ja se ne sjećam.
- 12 P: Da li se sjećate da ste razgovarali sa bilo kime? Na primjer sa
13 gospodinom Kuzmanovićem iz Drinskog korpusa, Radoslavom Jankovićem iz Glavnog
14 štaba, gospodinom Kerkezom iz Glavnog štaba? Da li je bilo ko od tih ljudi sa
15 Vama razgovarao o tome šta se tog dana dešavalo u Potočarima?
- 16 O: Časni Sude, pomenujite... pomenuto mi je ime Kuzmanovića, ne sećam se
17 kos... o kome se radi, a nijednog razgovora, takvog, o događajima u Srebrenici se
18 ne sećam /.../, sa pomenutim licima.
- 19 P: U pasusu tri, Vi spominjete, kažete da je prevoz filtera i opreme, da
20 će se izvršiti prevoznim sredstvom koje je traženo, koje se koristilo za prevoz
21 civilnog stanovništva iz Srebrenice. Dakle, 14-oga, a to je dan kada ste pisali,
22 kad je napisano ovo naređenje, šta su radile te dizalice za utovar, kako znate
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da su bile na raspolaganju za prebacivanje filtera, kao što vidimo da je traženo
2 15-og, u ovome dokumentu?

3 O: Časni Sude, upravo ovako mi je saopšteno putem telefona. Jedina
4 informacija došla je odatle.

5 P: Svakako, kad ste dobili informaciju od Đukića, onda ste se postarali
6 da provjerite da li su na raspolaganju i isto tako da osigurate da Vam budu
7 isporučeni u 27. pozadinsku bazu, a komanda Drinskog korpusa će to onda
8 izvršiti.

9 O: Ne, časni Sude. Nije to tako bilo.

10 P: Vi ste samo dobili informacije, napisali naređenje, poslali ga 27.
11 bazi u Drinskom korpusu i niste uradili ništa da budete sigurni da će se to
12 desiti. Jeste li, poslije toga, samo zaboravili na to?

13 O: Ne, časni Sude. Nisam to zaboravio i nije tako kako ste to Vi rekli.

14 P: Onda, kažite nam šta ste uradili? Da li ste na bilo koji način
15 sudjelovali u pisanju ovog naređenja?

16 O: Ovo naređenje sam napisao ja, to sam ja rekao Vama.

17 P: Da li je ono upućeno 27. pozadinskoj bazi i komandi Drinskog korpusa,
18 kao što stoji u naređenju?

19 O: Tako je, časni Sude. Upućeno je 27. pozadinskoj bazi i komandi
20 Drinskog korpusa.

21 P: Da li ste nešto uradili, ako jeste, šta ste uradili da utvrdite da li
22 će to naređenje biti izvršeno? Svi znamo da je to bio Vaš posao.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, ništa posebno nisam uradio, niti sam ni trebao u tom
2 momentu da uradim. Dovoljno je bilo da naredim komandi 27. pozadinske baze, da
3 formira ekipu, kao što piše ovde i da je uputi na lice mesta i očekivao sam i
4 dobio izveštaj o tome.

5 P: Da li je to bio pismeni izvještaj?

6 O: Ja mislim da je bio pismeni. Telegramski izvještaj. Nisam siguran u
7 to.

8 P: Od koga?

9 O: Od potpukovnika ili pukovnika, sad se ne sećam, po imenu Strahinja
10 Janković iz 27. pozadinske baze.

11 P: I, šta Vam je on rekao?

12 O: Časni Sude, Janković izveštava da nije u mogućnosti da izvrši ovo
13 naređenje.

14 P: I šta ste s tim u vezi uradili? Koga ste o tom obavijestili?

15 O: Časni Sude, jedva sam dočekao da o tome izvestim generala Đukića.

16 P: I, da li ste ga obavijestili?

17 O: Da.

18 P: Nakon što ste poslali naređenje, koliko dugo nakon toga ste dobili
19 izvještaj od osobe iz pozadinske baze? Koliko dana nakon toga, koliko sati ili
20 minuta nakon toga?

21 O: Časni Sude, to tačno ne mogu utvrdit'. Po mom sećanju to je moglo
22 bit' u roku dan ili dva.

23 P: Kada ste to rekli Đukiću, da li ste mu to rekli lično ili telefonom?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ovo sam mu saopštio lično. Bio je na komandi, na pozadinskom
2 komandnom mestu.

3 P: I šta je on s tim u vezi uradio, kad ste mu rekli da je Miroslav
4 Deronjić blokirao njegovo naređenje?

5 O: Časni Sude, iz tog razloga se i sećam ovoga događaja. Jedva je čekao,
6 rekô... r...rekao je da jedva čeka da to saopšti generalu Mladiću i da je to bila
7 budaleština što je naredio. To je on saopštio, zbog toga je to bilo tako.

8 P: Đukić je htio da kaže Mladiću da je Mladićevo naređenje bilo
9 budalaština?

10 O: Da, časni Sude.

11 P: Pogledajmo naređenje. Šta je blesavo u tome da Drinski korpus pokupi
12 municiju i naoružanje koje je preostalo od vojske koja više nije tamo? Bili ste
13 usred rata? Šta je u tome pogrešno, šta nije valjalo?

14 O: Časni Sude, nije valjalo to što je general Đukić odnekuda znao da
15 postoji sukob između civilnih vlasti i vojske i da će u tom pogledu,
16 izvršavajući ovo naređenje doći do sukoba. U tom smislu je on rekao: "Rekao sam
17 ja njemu da je to budaleština".

18 P: Šta se desilo? Da li je napravljen popis materijala, da li ga je
19 preuzela vojska?

20 O: Ja mislim, ali nisam siguran, da je to kasnije od... nešto o tome
21 rađeno.

22 P: Šta? Šta je urađeno?

23 O: Da je taj materijal koji je ostao d... razmontiran i pohranjen odnosno
24 o...d...d... složen u magacine baze.

25 P: A ko je to uradio?

26 O: Ne znam, da ne grešim dušu sada, ko je tačno to uradio, ne bi mogô

27

28

29

30

1 da se setim ko je sada to da... na... radio.

2 P: Vojska? Vojne ili civilne vlasti?

3 O: Ne, ne. To je došlo u...u...u posed vojske.

4 P: Znači, na koncu je vojska je ipak došla do tog materijala.

5 O: Da, sećam se šatora jednog velikog koji je... koji je teško bil... bilo

6 demontirati, znam da smo govorili o tome nešto da...

7 P: Dakle, sudjelovali ste u tom procesu eksproprijacije tog materijala?

8 O: Pa, ako Vi to nazivate sudjelovanjem, onda m...a... ali moje informacije

9 su evo ovakve kao što sam ja Vama rekao.

10 P: Da li je taj materijal bio iz baze UN u Srebrenici, kao što stoji u

11 naređenju ili preciznije iz baze Ujedinjenih nacija u Potočarima?

12 O: Pa ja nisam lično bio tamo da Vam sad mogu reći, ovaj, iz kog je. Ja

13 se sećam da je bilo negde i jedno i drugo, ali iz kojeg je, ovaj, dela koja

14 oprema, to ne mogu da Vam kažem.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobro. Onda, pođimo na kratko na broj

16 3958 sa spiska 65ter.

17 P: Daću Vam štampani primerak. Ovo je naređenje Glavnog štaba, datirano

18 26. septembar. Vi se tu pominjete kao zamenik i Vi odobravate izuzimanje

19 materijalnih sredstava i inventar, kako iz baze UN-a u Potočarima... Je li zapravo

20 to ono o čemu Vi govorite?

21 O: Da, časni Sude. O tome ja govorim.

22 P. Dobro. Na samom kraju, na posljednjoj stranici, vidimo tu stoje

23 inicijali RM-MP. Možete li nam reći šta to znači? Čuli smo mnogo o tome, ali sam

24

25

26

27

28

29

30

1 ipak htio da to provjerim s Vama.

2 O: Časni Sude, ovo trebaju biti i jesu inicijali on... sastavljača akta i
3 onoga ko je akt kucao.

4 P: Da li znate zašto je Glavni štab toliko učestvovao u tom procesu
5 izuzimanja, za razliku od Drinskog korpusa?

6 O: Ne, časni Sude. Ne bi' mogô da vam kažem zašto je to tako bilo.

7 P: RM je Ratko Miljanović, a MP ko je to, čiji su inicijali u pitanju?

8 O: Časni Sude, ne... ne znam.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobro. Pređimo onda na 5D01113.

10 P: To je dokument koji Vam je pokazala Odbrana i već ste o njemu
11 govorili. Ovo je još jedan od Vaših dokumenata, on je datiran 19. juli i on
12 takođe ima veze sa ratnim plijenom i sa prevozom ljudi. Da li je onda tačno reći
13 da ste Vi znali za proces prevoza muslimanskog stanovništva iz Žepe 19-oga?

14 O: Da, časni Sude, ja sam na ovoga mogao /sic/ znati da se vrši
15 prevoženje i to sam ja juče i rekao.

16 P: Možda se radi o prevodu, no ja sam čuo da ste Vi rekli da ste Vi
17 rekli da ste "mogli znati". Da li ste ili niste znali da je muslimansko
18 stanovništvo prevezeno, odnosno planiralo se da se preveze muslimansko
19 stanovništvo 19. jula?

20 O: Ja sam, časni Sude, znao za šta se autobusi traže i za šta se
21 naređuje njihovo upućivanje. A, o tome da li je izvršeno prevoženje tog dana
22 ništa nisam znao.

23 P: Da li ste znali da su se odvijali pregovori? Da li ste znali da su se
24
25
26
27
28
29
30

1 pravili planovi da se počne ukrcajati muslimansko stanovništvo u autobuse i
2 kamione?

3 O: Časni Sude, ni za kakve planove ja nisam znao. A, da su vođeni neki
4 pregovori o tome je bilo govora između generala Đukića i organa na...na
5 pozadinsko-komadnom mestu, toga se sećam, da su pregovori neki vođeni.

6 P: Znali ste da su postojali planovi da se tog dana Muslimane ukrca u
7 autobuse?

8 O: Ne, to nisam rekô, časni Sude.

9 P: Niste znali ništa o planovima da se tog dana Muslimane ukrca u
10 autobuse?

11 O: Ne.

12 P: Niste se informisali o situaciji u Žepi?

13 O: Ne.

14 P: Mora da su to bila, zaista, takva važna pozadinska pitanja. Vi ste
15 ovde istakli, u istom ovom dokumentu, važnost pozadinskih pitanja. Dakle, u
16 četvrtom pasusu kaže:

17 "Ako bude potrebno, Jovanović će obezbijediti posredstvom načelnika za
18 obuku Glavnoga štaba obezbjeđenje".

19 A to je bio general Miletić, u to vrijeme, zar ne?

20 O: Ja pretpostavljam da je on to bio. Da slučajno možda nije čovek bio
21 tu, ja to ne znam. A, ko je to bio u tom momentu, ja stvarno ne znam. A koje je

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 moje sledeće pitanje? Iz prvog dela, nisam... nisam s... razumio?

2 P: Ko je bi načelnik operativno-nastavne uprave Glavnog štaba, 19. jula
3 1995. godine, kada ste poslali ovo naređenje?

4 O: Časni Sude, verovatno je bio General Miletić.

5 P: Šta hoćete da kažete time "vjerovatno", je li zaista ne znate?

6 O: Zaista ne znam.

7 P: Ko je onda još mogao biti načelnik te uprave?

8 O: Časni Sude, u tom periodu mogô ga zastupat' neko iz štaba.

9 P: To nije bilo moje pitanje, ja Vas pitam ko je bio...

10 O: Ja to ne znam.

11 P: ... ko je bio načelnik?

12 O: Ko je tog dana bio načelnik nastavno-operativne uprave Glavnog štaba,
13 ja ne znam da l' je bio general Miletić tu.

14 P: Dobro. Prije nego što ste poslali ovu naredbu u kojoj je uključen i
15 šef operacije i obuke, Vi ste vjerovatno trebali komunicirati sa tom osobom,
16 kako biste vidjeli da li i Jovanović treba sa njim razgovarati da bi se dobila
17 ta policijska jedinica. Ne bi li to bilo tačno?

18 O: Ne, časni Sude. Mene što se tiče, to nije tr... bilo potrebno. Pukovnik
19 Jovanović je imao jasan zadatak da za slučaj potrebe - a znam koje su potrebe...
20 koju je potrebu naglasio general Đukić - se obrati sa policijsko obezbjeđenje.

21 P: Vi ste bili u Glavnom štabu, znate bolje od mene, zašto bi se netko
22 na Jovanovićevom položaju trebao obratiti šefu operacija da bi dobio policijsku
23 jedinicu kao potporu.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, general Đukić je jasno naredio svom potčinjenom pukovniku
2 Jovanoviću šta treba da uradi. Ja ne ulazim u kalkulacije, zašto je on njemu,
3 baš njemu, il' kako ti... Vi sad pitate: "Zašto on mora?", logično mi je, al' rekô
4 ni ja ne znam šta... šta da Vam kažem na to.

5 P: Znači, VI ne znate da li ste Vi ili bilo tko drugi imao bilo kakve
6 kontakte sa generalom Miletićem u vezi sa ovim naređenjem.

7 O: Časni Sude, ja sam siguran u to da ja s njim u vezi s ovim naređenjem
8 nisam imao nikakav kontakt, a za druge ne mogu da kažem.

9 P: Znači, Vi niste imali nikakvog razloga vjerovati da general Miletić
10 nije imao ovlasti da nabavi tu policijsku jedinicu, ukoliko bi do toga došlo?

11 O: Časni Sude, mene u tom momentu nije interesovalo kad to meni
12 saopštava general Đukić. Za mene je to bilo potrebno i dovoljno da napišem
13 ovakvo naređenje.

14 P: Ali, to nije bilo moje pitanje.

15 O: Nisam razumio pitanje, molim Vas ponovite.

16 P: Moje pitanje je bilo: Vi niste imali razloga vjerovati da general
17 Miletić nema ovlasti da bi, u trenutku kad treba obezbijediti policijsku
18 jedinicu, on to mogao napraviti, u trenutku kad ste pisali ovo naređenje?

19 O: Časni Sude, pitanje mi je opet postavljeno tako da ja zbilja ne
20 razumem šta me pitate? Nisam imao ovlasti vjerovati da -

21 PREVODITELJICA: Razloga vjerovati.

22 O: - razloga verovati da -

23 PREVODITELJICA: Da general Miletić nema ovlaštenja da nabavi policijsku
24 jedinicu?

25 O: Ma, rekao sam to me uopšte nije interesovalo. Niti je moje da...da se
26 interesujem za to što mi general Đukić naređuje. On valda /?valjda/ zna šta
27 misli pri tom, kad to govori.

28 P: Gospodine, ova je odluka poslana u Vaše ime. Vaši su inicijali osobe
29 koja je sastavila odluku, inicijali osobe koja je natipkala ovu odluku su takođe

30

1 Vaši. Vi ste odgovorni za ovo naređenje, zar ne?

2 O: Časni Sude, za pisanje ovog naređenja i njegovo dostavljanje,
3 odgovoran sam ja.

4 P: Čuli ste za auto-bataljon, to je bila prištabska jedinica,
5 logistička, zar ne?

6 O: Da, auto-bataljon je bio jedinica kako ste rekli prištabska.

7 P: Rekli se Obrani, na Vašem sastanku prije nego što ste došli ovamo, da
8 ste mislili da su oni autobusi o kojima je govorio Đukić, da su u Srebrenicu
9 poslani iz tog auto-bataljona. Da li je tako?

10 O: Časni Sude, potvrđujem to što sam rekô. Samo ne znam koliko je
11 odatle, ni oni nisu imali 50 autobusa, kol'ko se ja sećam.

12 P: Da Vam pročitam što je nama rekla Obrana, pa da vidimo da li ćete se
13 sa time složiti:

14 "Svjedok se sjeća dana kada je Vojska Republike Srpske ušla u Srebrenicu
15 i zna da je general Đukić naredio da se 50 autobusa pošalje u Potočare. Svjedok
16 ne zna detalje, jer on nije bio uključen u slanje tih autobusa u Srebrenicu. No,
17 kako bilo da bilo, svjedok misli da ovi autobusi su autobusi Vojske Republike
18 Srpske, i da su u Srebrenicu poslani iz auto-bataljona koji je bio jedinica na
19 direktnoj vezi, odnosno pod direktnom kontrolom generala Đukića. Svjedok nije
20 svjestan da su bilo kakvi autobusi mobilizirani iz civilnih struktura."

21 Da li se Vi sjećate da ste to rekli Obrani prije nego što ste došli
22 ovamo?

23 O: Ako sam tako rekô, onda je tako, ja d... ali sam dodao ovde da ja ne
24
25
26
27
28
29
30

1 znam da li su svi autobusi, svih 50 iz auto-bataljona. Moguće iz neke jedinice,
2 to su detalji. /.../ I korpusi su imali autobuse.

3 P: Gospodine, radi se o ozbiljnoj stvari. Da li se slažete ili se ne
4 slažete sa ovim što sam pročitao, a što nam je Obrana rekla da ste Vi rekli? Je
5 li to točno ili nije? Jeste li im to rekli?

6 O: To što sam rekao, što piše tu, rekao sam.

7 P: Hvala. A, da li se sjećate, znate li nekog kojem je ime bilo Rajke.

8 O: Rajke ili Rajko? Rajke - ne znam. Rajke - ne.

9 P: Rajko, tko je Rajko?

10 O: Rajko bi mogao biti a...d... neki organ saobraćajne službe u korpusu,
11 Rajko Krsmanović.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine, budite ljubazni, ponovite
13 ime još jedanput, ime i prezime gospodine koje ste spomenuli zadnje, jer to
14 prevoditelji nisu uspjeli čuti od Vas, nisu uhvatili.

15 SVJEDOK: A-ha. Časni Sude, reč je o referentu ili nekom organu drugom
16 saobraćajne službe u Drinskom korpusu, po imenu Rajko Krsmanović.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

18 P: Dobro, hvala. Imamo jedan presretnuti razgovor, o kojem Vas želim
19 pitati. Da li Vam nešto znači ime grada ili mjesta Miloševići?

20 O: Ne.

21 P: Dobro. Vaša naredba o kojoj smo razgovarali, a koju ste izdali 19.
22 jula, došla je 20-og. u 1.50h ujutro, što znači da je 19-oga to naređenje
23 prilično kasno otišlo.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] A, kad smo to rekli, pogledajmo sada
2 dokaz 65ter 1271D, to je na engleskom, a 1271C na B/H/S-u. I dat ću Vam otipkanu
3 verziju dokumenta, kako se ne biste morali mučiti s rukopisom.

4 P: Znači, govorimo o tome da ste Vi 19-og izdali naređenje, koje je
5 došlo tek 20-og u 1.50h poslije ponoći. I sad ćemo pogledati još jedan dokument.
6 To je presretnuti razgovor istog dana u 21.16h. Znači, 19-og relativno kasno
7 navečer, što nije vremenski blizu Vašem naređenju i trenutku kad ste ga izdali.
8 Pogledajte malo ovaj presretnuti razgovor, molim Vas.

9 O: Časni Sude, do...t... je l' treba sve da pročitam?

10 P: Molim Vas, da. Nije dugačko. Vidjećete, radi se o jednostavnom,
11 presretnutom razgovoru, ne vidim da je nešto upitno u tome. Kad budete čitali,
12 vidjećete. Čuli smo već o tim autobusima u Vašoj prethodnoj naredbi o
13 Sjeverskom, o tome kako će se ti autobusi organizirati, odnosno 50 vozila, u
14 svakom slučaju ako i nisu autobusi. Vidimo da se spominje 63. jedinica, to je
15 auto-bataljon iz Zvornika, zar ne?

16 O: Ja pretpostavljam da je to, da. Da je 63. bataljon.

17 P: A znamo isto tako što je 27. logistička baza, zar ne?

18 O: Da, časni Sude.

19 P: Tu se spominje i neki ljudi, "Rajke", tako su to čuli Muslimani,
20 Goran se spominje i Kerkez. Već ste nam rekli o Kerkezu koji je bio logističar.
21 I, očito da oni razgovaraju o organizaciji tih vozila. Na drugoj stranici
22 engleskoga jezika možete vidjeti da to počinje ovako:

23 "Neka to bude u 9.30h u sektoru Sjeverskoga..."

24 A, od drugih svjedoka smo čuli da je to vrlo blizu Borike. I, onda kaže
25 dalje: "Pristup Sjeverskom, onda će ih razdvojiti na Borikama, na lijevu i desnu
26 stranu..."

27 O: Ne...i... časni Sude, ne pratim to... to što, ovaj, čitate, ja sad ne... ne

28

29

30

1 mogu... nisam našao gde to se nalazi. To, što Vi sada čitate, konkretno, molim Vas
2 samo da mi pomognete da se snađem gde je to?

3 P: Potražite riječ "Koščanica" u zagradi.

4 O: "Sjeversko, odnosno Koščanica", je l'?

5 P: Na dnu prve stranice u Vašim materijalima, na dnu prve stranice.

6 O: Ne, časni Sude, ja to vidim... Ako je to na drugoj stranici, na drugoj
7 stranici kod mene, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14... 16. red od vrha, Koščanica u zagradi,
8 je l'?

9 P: Budite ljubazni, dajte mi to, pa ću Vam pokazati na Vašim
10 materijalima. Ili, možda možete čitati na ekranu? Sada je to, ako pogledate na
11 ekranu, to bi bio treći red od dna ekrana, od dna stranice.

12 O: Ali to je u mene na 16. na drugoj stranici, di...o... otkucanog teksta.

13 P: Dobro. Pa, možda će Vam snalaziti se na ekranu. Vidite tu piše
14 Sjeversko, onda će ih razdijeliti, na lijevu i desnu stranu zar ne? Onda moramo
15 prijeći na drugi stranicu na B/H/S-u na ekranu. Pa tu kaže:

16 "U Borikama?". Onda "Da". Onda Kerkez kaže: "A-ha, dobro". Onda, opet
17 drugi sugovornik kaže: "Eto to je to." Onda Kerkez kaže: "Ti onda ovaj deo tvojoj
18 tu vidi onako, kao i prošli put". Osoba X kaže: "Pa ja ovo radim." Onda Kerekez
19 Rade: "Mada će vjerojatno manji broj biti." X kaže: "Pa, dobro. Traži se, opet
20 50 do 70 vozničkih jedinica, razumiješ?" Onda Kerkez kaže: "Dobro. Dobro". X

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kaže: "Jer se radi da se preveze u jednoj turi".
2 Da li ste sad sve to mogli pratiti, gospodine?
3 O: Da, časni Sude. Sad sam sve pratio.
4 P: Onda Kerkez kaže: "U jednoj turi?" X kaže: "Da, najvjerojatnije."
5 Kerkez kaže: "A-ha, dobro". X: "Eto". Kerkez: "Evo, to je krajnje vrijeme, 14
6 sati, tamo. Ali, dobro, mi ćemo reći 12". X kaže: "Pa, gdje?" Kerkez kaže:
7 "Nego". X kaže: "Što? U 12? U 10 moraju sva sredstva biti u Sjeverskom". Kerkez
8 kaže: "Evo sad meni Miljanović tako reče". X kaže: "Slušaj..." Kerkez kaže: "Da".
9 X kaže: "Ja sam sad dobio naređenje od generala Krstića". Kerkez kaže: "Da?" X
10 kaže: "I on mi tako traži". Kerkez kaže: "To je vjerojatno neka rezerva. Ali,
11 evo meni je Miljanović rekao da je dogovor bio ustvari u 14 sati da počne
12 ukrcavanje."

13 I onda se to nastavlja i onda njih dvojce govore o ukrcavanju i
14 raspoređivanju od Rogatice. Tu ću za sad prekinuti s čitanjem.

15 Mi tvrdimo, gospodine, da se ovo događa u isto vrijeme kad Vi izdajete
16 svoju naredbu i da to ljudi organiziraju vozila da se muslimansko stanovništvo
17 odveze iz Žepe. Oni to žele napraviti u jednoj turi. A, znamo da Vi ste donekle
18 o tome znali na temelju Vašega naređenja. Da li Vas to podsjeća na to da ste Vi
19 znali da je postojao dogovori i da će se Muslimani početi ukrcavati u određenome
20 trenutku?

21 O: Časni Sude, ja nisam znao ni za kakav dogovor, niti trenutak kada će
22 se Muslimani, i da li će se ukrcavati.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dobro. A, sada prijedimo na sljedeću stranu. Tu se opet razgovara o
2 nečemu što su Muslimani čuli kao "Balašević to mora znati". Onda se kaže:
3 "Dobro". Kerkez kaže: "On je na dužnosti na 175". Dobro, na 175." Radi se o
4 nekom ko se zove Baša.

5 Čuli smo svjedočenje u ovome predmetu i imamo dokaze 65ter 3011, koji ne
6 trebam pokazivati, a koji kaže da 19. jula Tomislav Bašević, pozadinac iz
7 Drinskog korpusa je oficir na dužnosti, da je na dežurstvu. A, zatim imamo još
8 jedan dokazni predmet koji kaže da je 175 zapravo zaštićena linija u Drinskom
9 korpusu.

10 Da Vas pitam ovo: Da li ste Vi imali bilo kakve kontakte sa gospodinom
11 Bašovićem u vezi sa tim vozilima kojima su se Muslimani trebali prevoziti iz
12 Žepe?

13 O: Časni Sude, ja se ne sećam nikakvog kontakta sa Bašom, odnosno
14 gospodinom Baševićem.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Dobro. Idemo sada na sljedeći dokument.
16 To je 65ter broj 41.

17 P: Ovo je dokument na kojem postoji jedna greška u prijevodu. Ne treba
18 pisati "Generalštab", nego "Glavni štab vojske" - to je na vrhu. Datum je 14.
19 jul. Piše "Hitno". Poslano je u ime generala Mladića. Poslato je komandama
20 Drinskog korpusa, pozadinskog sektora, Glavnog štaba Republike Srpske, te na
21 znanje 1. zborničkoj pješadijskoj brigadi, za njihovu informaciju. I kaže:

22 "Za izvođenje inženjerskih radova odobrava se pet tona pogonskog goriva
23 D2 u zoni odgovornosti Drinskog korpusa. Pozadinski sektor GSVRS dostaviće
24 gorivo u kasarnu Standard - Zvornik, kapetanu Miloradu Trpiću. Kapetan Trpić bit

25

26

27

28

29

30

1 će dogovorani za precizno vođenje evidencije i o broju moto časova radova
2 inženjerskih mašina i na osnovu istoga će pravdati utrošak goriva."

3 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Željela bih ispraviti datum. Tužitelj je
4 rekao 14.07., a datum je 14. septembar.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, Vi se slažete?

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, naravno da se slažem.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospođo Fauveau.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

9 P: Ovo je dakle, upućeno Vašem sektoru - ovaj dopis. I kaže da će Vaš
10 sektor - logistički sektor Glavnog štaba - odnosno, pozadinski sektor, da će
11 direktno dostaviti ovo gorivo u kasarnu u Zvorniku. General Mladić je sigurno
12 trebao razgovarati s nekim kako bi se informirao o detaljima prije nego što je
13 potpisao naređenje koje je sadržavalo toliko detalja. General Mladić je s nekim
14 morao razgovarati. Da li Vi znate, bilo što, o ovome? Imate li, bilo kakvo,
15 saznanje?

16 O: Časni Sude, o ovom naređenju nemam nikakva saznanja. Apsolutno.

17 P: A, ima li nešto neobično u vezi s ovim naređenjem? Na primjer, je li
18 normalno da Mladić direktno od brigade, od oficira za obezbjeđenje naručuje
19 gorivo?

20 O: Časni Sude, ja n...ne znam, nisam ja razumio pitanje? Ja ne znam odakle
21 Mladić naređuje? I, meni to... gdje kalkulacija, ja to uopšte ne ulazim gde je
22 Mladić.

23 P: Ali, u mom pitanju, uopće nije bilo riječi o tome gdje je bio Mladić.

24

25

26

27

28

29

30

1 Vi ste u ispitivanjima od strane Obrane govorili o tome kako se brigade ne
2 obraćaju Glavnome štabu direktno. Sad Vas pitam: Da li je neobično da Glavni
3 štab izravno šalje nešto brigadi? Jer, čini se da se to događa, možda se to ne
4 događa, možda Vi imate neku drugu informaciju što se zapravo događalo?

5 O: Časni Sude, ako sam ja dobro razumio naređenje. Kada naređuje general
6 Mladić, ništa nije neobično. On naređuje i direktno pojedincu, ili od pojedinca
7 gde god da se nađe.

8 P: Ako pogledate sami početak naređenja, vidjet ćete broj 03-4. Da li
9 znate koji je to sektor Glavnog štaba?

10 O: Ne, časni Sude, to ja Vama ne bi mogô reći koji je sada, koji je to
11 sektor.

12 P: Mi znamo i znamo da je to uprava za obuku i operativna dejstva i
13 znamo da je 14. septembra general Miletić bio njen načelnik. Ovo konkretno
14 naređenje nije pisalo pozadinsko odelenje, nego sektor za operacije i obuku, na
15 čijem čelu je bio general Miletić.

16 O: Pa, časni Sude, koje je pitanje meni upućeno? Vi ste izrekli tvrdnju.

17 P: Hoću da se ili složite ili ne složite. To već dugo radimo, pa trebalo
18 je da se naviknete.

19 O: Časni Sude, ja ne mogu da se složim sa Vama. Vi to znate, možda, ali
20 ja o tome nemam saznanja. I to je velika razlika. I ja moram da kažem istinu.

21 P: Mislite da je moguće, da je ovo možda napisao pozadinski sektor, a ne
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovaj sektor upravo na čijem je čelu bio Miletić, upravo za operacije i obuku.

2 O: Ma ne, časni Sude, ovo... ovo ni u ludilu ne bi u sektoru za pozadinu
3 napisao Mladić, pa neko da pošalje. To ne. Ali tamo, ne znam, ne verujem. Ne... ko
4 je mogô njega potpisati, ja to ne znam.

5 P: A, zašto ne "ni u ludilu", u tome nije mogao sudjelovati, odnosno to
6 nije mogao napraviti pozadinski sektor? Zvuči Vam tako radikalno "poslati
7 gorivo"? U čemu je onda tu problem?

8 O: Časni Sude, ja sam odgovarajući na Vaša pitanja juče i prekjuče
9 odgovorio da nikad nisam na potpis generala Đukića, na ime njegovo stavio moj
10 potpis, a da ne znam ko bi u sektoru za pozadinu stavio svoj potpis na napisano
11 ime Ratko Mladić. To je meni neshvatljivo.

12 P: Ja ne govorim o stavljanju potpisa, bilo gdje. Ja Vas samo pitam -
13 zašto? Zašto je tako čudno, "pa ni u ludilu" pomisliti da je pozadinski sektor,
14 pozadinska jedinica sudjelovala u slanju goriva u Zvornik?

15 O: Ma ja, časni Sude to nisam rekô, /nerazgovijetno/. Ja sam Vam rekao i
16 ponavljam da Ratka Mladića, na njegovo napisano ime niko ne bi mogao odaslat'
17 ovakav telegram i sektora za pozadinu. To je bilo moja tvrdnja. A da li je
18 pozadinski sektor na naređenje Ratka Mladića učestvovao u slanju goriva, ništa
19 nisam rekao.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hoćemo da budemo sigurni u to. Mislim
21 da ću to ipak Vama prepustiti, gospodine McCloskey.

22 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

23 P: Gospodine, ja Vas ne pitam ništa više o tome ko je pisao ovaj
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument, mi znamo ko ga je pisao. Ja Vas ne pitam ni o tome ko ga je poslao, i
2 to znamo. Ja Vas pitam da li je pozadinska jedinica sudelovala u upućivanju
3 goriva po ovom naređenju?

4 O: Razumeo sam pitanje. Ja ne znam da li je sektor za pozadinu Glavnog
5 štaba učestvovao u izvršenju ovog naređenja koje mi je pokazano.

6 P: A, da li je to moguće?

7 O: Da, moguće je.

8 P: A Vi ste, na svojoj funkciji, trebali da znate nešto o tome?

9 O: Ne, časni Sude, ja na mojoj dužnosti u sektoru za pozadinu Glavnog
10 štaba Vojske Republike Srpske, po ovom poslu nisam morao ništa da znam.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pogledajmo sada dokument sa brojem 42,
12 sa spiska 65ter.

13 P: To je još jedan dokument iz Glavnog štaba. Isti datum, 14. septembar
14 1995. godine. On se upućuje iz pozadinskog centra, iz tehničkog odeljenja a broj
15 Vam je poznat 10. Vidimo, u ovom naređenju, da se kaže:

16 "Na osnovu naređenja komandanta Glavnog štaba Vojske Republike Srpske,
17 odmah izdajte komandi Drinskog korpusa sledeću količinu pogonskog goriva: 5.000
18 litara".

19 Ja zaključujem da je pet tona, isto što i pet hiljada litara.

20 O: Pitanje nisam razumio. Da li je pet tona isto što i pet hiljada
21 litara?

22 P: Koliko litara ima tona?

23 O: Pa ne, slažem se s Vama da je pet hiljada litara - pet tona. Ako je
24 to bilo pitanje, to sam pitao?

25 P: Dobro. Da li je ovaj pozadinski dokument, pod imenom pukovnika Žarka
26
27
28
29
30

1 Ljubočevića /fon./, da li je on, na neki način, povezan sa prethodnim
2 Mladićevim naređenjem?

3 O: Časni Sude, u ovom dokumentu piše da je on povezan s tim. Naveden je
4 broj 03/4-2341; direktno na ovaj broj koji se poziva u prethodnom, ovome, aktu
5 koji ste mi pokazali.

6 P: Ispravite me ako grešim. Siguran sam da ne znate, ama baš ništa, o
7 ovome što je upućeno iz sektora za pozadinu. Da li sam u pravu?

8 O: Ništa o ovom ne znam. Prvi put ovo vidim i čujem. To je istina.

9 P: Gospodine, ja, da budem iskren, ne vjerujem da govorite istinu. Ali u
10 ovom trenutku, nemam više pitanja.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Svjedok bi trebao da odgovori, po našem
12 mišljenu.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, i zato sam i uključio mikrofona. Da
14 li želite da prokomentarišete ovo što je, upravo rekao, gospodin McCloskey? Da
15 li želite da odgovorite -

16 SVJEDOK: Ja se izvinjavam sada ako... ako...

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod]: - a, on tvrdi -

18 SVJEDOK: Da, ponovite mi, molim Vas.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodin McCloskey Vam je upravo rekao,
20 direktno u lice, da Vam ne vjeruje. Drugim riječima, da ne govorite istinu. Šta
21 je Vaš odgovor na to? Ukoliko želite da date neki odgovor?

22 O: Da, časni Sude. Koristim priliku da kažem da ovaj dokument koji mi je
23 pokazan, i ovu radnju koja se u njemu navodi, prvi put ovdje sada čujem i vidim.
24 To je moja istina.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala Vam. Gospođo Fauveau, da
26
27
28
29
30

1 li imate dodatni pitanja?

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući.

3 Dodatno ispituje gđa Fauveau:

4 [Braniteljica ispituje putem prevodioca]

5 P: Možda da ostanemo kod ovog dokumenta. Na tom dokumentu vidimo da on
6 potiče iz tehničkog odjeljenja. Da li je tehničko odjeljenje bilo u Vašoj
7 nadležnosti?

8 O: Ne, časni Sude, tehničko odjeljenje nije bilo u mojoj nadležnosti.

9 P: Da li ste imali bilo kakav razlog da znate šta je radilo tehničko
10 odjeljenje?

11 O: Časni Sude, nisam imao nikakvog razloga da se mešam u poslove
12 tehničkog odjeljenja, niti razloge da imam saznanja o tome što oni rade.

13 P: Kada je gospodin Đukić bio 1995. u Han Pijesku, kada je obavljao
14 svoje dužnosti, da li ste imali saznanja o njegovim aktivnostima?

15 O: Časni Sude, ja sam o njegovim aktivnostima imao saznanje samo toliko
16 kol'ko mi je on to predočavao. Ja nisam ljubopitljiv čovek i nisam znao šta on
17 radi.

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bi htjela svjedoku pokazati dokazni
19 predmet 5D361.

20 P: Tu se radi o direktivi o kojoj se već dva puta razgovaralo.

21 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Treba nam 7. strana na B/H/S-u i strana
22 8 na engleskom.

23 P: Ovde nam je potrebna tačka 6.6. Vi ste juče rekli, kad sam Vam
24 postavila pitanje: Ko je mogao napisati ovaj pasus? Vi ste rekli: "General

25

26

27

28

29

30

1 Đukić". Da li je general Đukić mogao napisati ovu tačku 6.6, a bez da Vam o njoj
2 išta kaže?

3 O: Časni -

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. U čemu je problem,
5 gospodine Krgović?

6 G. KRGOVIĆ: Prigovor, časni Sude. Ovde je igra datuma. Ovaj svedok u
7 vreme kad je ovaj dokument napisan je zastupao generala Đukića, što je rekao u
8 svom odgovoru. A drugo, iz dokumenta 53950 vidi se da njegovo zastupanje počinje
9 od 29. marta 1995. godine.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ovaj dokument je datiran 31. marta i to
11 ne znači da je tog istog datuma i napisano.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tačno. Ni ja Vas nisam mogao pratiti,
13 pa ću Vas zamoliti da ponovite. Onda ću dati riječ gospodinu McCloskeyom, pa
14 ćemo onda odlučiti šta ćemo uraditi. Molim Vas da ponovite odgovor na prigovor
15 koji je rekao gospodin Krgović.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Datum je 31. mart, ali to ne znači da je
17 on napisan ranije. Znači, ne znači da je napisan tog datuma, a da nije napisan
18 nekoliko dana prije.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja nisam predočio taj dokument. Mislim
21 da to nisu radile ni kolege. Ova ideja o tome da svjedok ne zna sve ono što zna
22 Đukić, u redu - prihvatam. Vraćati se na dokumente, onda pokrećemo pitanje,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 upravo kao ovo pitanje koje je pokrenuo gospodin Krgović. Onda ćemo morati da
2 ustanovimo kad je napisan, ja to nisam pokrenuo, ne znam zašto zalazimo u ovo.
3 Probativna vrijednost ovoga svjedoka na ove teme je minimalna i nije vrijedno
4 gubiti vrijeme na to.

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Kolega iz Odbrane Gvere je sugerisao
6 svjedoku da on nije napisan u pozadinskom sektoru, ovaj dokument. Dakle, mislim
7 da imam legitimno pravo da Vam postavim pitanje u dodatnom ispitivanju. A, to je
8 juče bilo na stranici...

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ali -

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] ... na stranici 55.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moje pitanje je: Vi tražite od
12 svjedoka, pitate ga, da li je ovaj pasus mogao napisati general Đukić, a da Vam
13 to ne spomene? Nije li to samo po sebi spekulacija? Šta on može da Vam na to
14 kaže?

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ne znam. Kolega mu je postavio pitanje:
16 "A general Đukić Vam nije rekao, niti Vam je dao instrukcije da napravite, bilo
17 kakve, prijedloge s tim u vezi"? moje pitanje se direktno vezuje na pitanje koje
18 je postavio cijenjeni kolega.

19 [Sudije vijećaju]

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Miljanoviću, ako možete
21 odgovoriti na pitanje bez nagađanja, izvolite. Ali, ako ne znate, onda nam to
22 kažite i nastavićemo.

23 SVJEDOK: Molim Vas, časni Sude, da mi se pitanje ponovi. Da bude jasno.

24 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

25 P: Da li je general Đukić mogao napisati tačku 6.6, bez da Vam to kaže?

26

27

28

29

30

1 O: Časni Sude, da, mogao je.

2 P: Gospodine, jučer Vam je kolega pročitao izjavu generala Đukića u
3 kojoj on kaže da je on, general Gvero, tu je mogao biti Marić, da se oni nisu
4 slagali sa Mladićem. Ranije ste nam rekli da je general Đukić bio stacioniran u
5 Han Pijesku. A, zatim gdje bio stacioniran Salapura? Prije svega, kažite nam ko
6 je bio Salapura?

7 O: Časni Sude, pukovnik Salapura je bio oficir obaveštajne službe u
8 Glavnom štabu Vojske Republike Srpske, koliko ja znam. Možda je bio i nešto
9 drugo, ajde sad... /nečujno/. Ako je bio, tačka /sic/.

10 P: A, uprava u kojoj je on radio, ili odeljenje, gde je bilo
11 stacionirano?

12 O: Ta uprava, časni Sude, nije bila... bila je stacionirana na glavnom
13 komandnom mestu u Crnoj Rijeci.

14 P: Kada govorimo o Mariću, gdje je on bio? Marić M-a-r-i-c.

15 O: Da, da, samo čekam da se završi. I Marić je takođe bio stacioniran u
16 Crnoj Rijeci.

17 P: A, general Gvero?

18 O: General Gvero je takođe bio stacioniran u Crnoj Rijeci.

19 P: A, general Mladić?

20 O: General Maldić je takođe bio stacioniran u Crnoj Rijeci.

21 P. Rečeno Vam je da komandant nije imao sastanak sa svojim pomoćnicima.
22 Kako to da je Đukić koji je bio u Han Pjesku, kako je mogao znati da se s njim
23 nisu slagale ove osobe koje su bile u Crnoj Rijeci, da se nisu slagale sa
24
25
26
27
28
29
30

1 Mladićem?

2 [Sudije vijećaju]

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li da odgovorite na ovo pitanje,
4 bez nagađanja?

5 SVJEDOK: Ne znam odakle on to zna.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

7 P: Juče ste takođe rekli da izjava generala Đukića odgovara onome što
8 ste Vi htjeli da kažete istražiteljima Tužilaštva? Kako ste Vi to znali?

9 O: Časni Sude, ja sam se složio sa delom izjave koju je dao general
10 Đukić, a koja je meni pročitana ovdje. A, celu izjavu nisam ni video. Ako
11 mislite na deo o kome ste sada govorili, onda mogu da kažem da po tome što je
12 general Đukić često negodovao na naređenje generala Mladića, preda mnom, i
13 ispoljavao nezadovoljstvo nekim odnosima u koje ja nisam ulazio, niti mogô da
14 ulazim.

15 P: U redu. Moje pitanje je bilo precizno: Kako ste znali za ove osobe
16 koje su bile u Crno Rijeci, Marić i Gvero, kako ste znali da se oni nisu slagali
17 sa generalom Mladićem?

18 O: Ja sam... ja sam se slagô sa a... mišljenjem generala Đukića o odnosu, a
19 nije... nisam ulazio u tome kakvo se... kakav se odnos bili između generala Gvere,
20 generala Marića i genera... ovoga pukovnika Salapure, koje se već navodi tamo
21 /sic/. Da li... je moje mišljenje se poklapa u smislu gener... kako sam ja rekao u
22 odnosu generala Mladića, kakav je čovek bio. Ja sam rekao: "To bi moglo biti
23 tako". Ali, nisam ni jednog momenta pomislio da ja znam kakvi su u odnosima

24

25

26

27

28

29

30

1 bili general Mladić-general Gvero, general Mladić-general Marić i a...a... ovaj kako
2 se zove, pukovnik Salapura-Mladić.

3 P: Postavljeno Vam je nekoliko pitanja o Žepi. Da li znate, da li je
4 general Đukić išao u Žepu?

5 O: Časni Sude, ja ne znam da li je general Đukić bio u Žepi.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Htjela bih da se svjedoku pokaže dokazni
7 predmet 1402. Ja se izvinjavam, on nije preveden. To je presretnuti razgovor od
8 26. jula 1995. godine. Ovde se radi 5D1402, izvinjavam se.

9 P: Na početku razgovora vidjet ćemo, prije svega, datum 26. juli 1995.
10 Zatim razgovor u 13.10h general Đukić govori sa Rajkom Kušićem /fon./ i Ratkom,
11 u zagradi označeno je "general, vjerovatno Mladić". Kažem u zapisnik, jer nemamo
12 prevod. Pročitaću relevantni dio tog razgovora. On počinje nešto niže, molim da
13 se pokaže taj dio razgovora.

14 Da li vidite, na polovini stranice, poslije slova "D", vidimo tekst:
15 "Đukić je," možete li to da nađete?

16 O: Samo malo. Ako je to ovo "Đukić je" ispred "Ratko" ili "Rajko", evo
17 ga sad ga vidim. To to?

18 P: Da, upravo to. zatim, razgovor se nastavlja: [na B/H/S-u]

19 "Rajko, reci mi molim te, je li moj šef tu?"

20 O: Dobro.

21 P: "Jeste, ali malo odmara. Morate sačekati malo. Možeš sačekati malo da
22 te pitam nešto, ne moraš razgovarati sa njim?"

23 "Da."

24

25

26

27

28

29

30

1 "Ti si bio prisutan kad ti je on naredio da ovi moji, jedna grupa, dođe tamo. Rekao je,
2 ali ne znam, nije rekao gdje da mu se jave."

3 "Jesam bio prisutan. Evo, sad će on. Čuo je general, sad će on".

4 [simultani prevod] Uslijedio je razgovor između generala Đukića i generala Mladića.

5 General Mladić kaže: [na B/H/S-u] "Đuka, zdravo".

6 [simultani prevod] Zatim, general Đukić [na B/H/S-u] "Pozdravljam šefe"

7 [simultani prevod] Zatim Mladić: [na B/H/S-u] "Kako si"?

8 [simultani prevod] Odgovor Đukića: [na B/H/S-u] "Dobro, hvala".

9 [simultani prevod] Zatim Mladić: [na B/H/S-u] "Je li zdravlje u redu"?

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Pređimo sada na sljedeću stranu, molim Vas.

11 P: Đukić kaže [na B/H/S-u]: "Sve u redu. Ma ovi mi rekoše da bi ova moja grupa trebala
12 doći tamo, ali nisu sigurni u koji reon da dođu."

13 [simultani prevod] Zatim, Mladić kaže: [na B/H/S-u] "Neka dođu na Bokšanicu, na punkt
14 UNPROFOR-a broj 2".

15 [simultani prevod] Đukić kaže: [na B/H/S-u] "E, dobro".

16 [simultani prevod] Mladić precizira: [na B/H/S-u] "Kod Rogatice".

17 [simultani prevod] Zatim Đukić kaže: [na B/H/S-u] "Dobro".

18 [simultani prevod] Onda mu Mladić kaže: [na B/H/S-u] "Možeš i ti malo da se prošetáš".

19 [simultani prevod] Zatim Đukić kaže: [na B/H/S-u] "Ja bi' htjeo, ali ne znam".

20 [simultani prevod] Onda kaže: [na B/H/S-u] "Dolazim".

21 [simultani prevod] Malo kasnije: [na B/H/S-u] "Imam nešto... Imam inače nešto samo da
22 dogovorim".

23 [simultani prevod] Zatim Mladić kaže: [na B/H/S-u] "Važi. I uzmite šta ima za potpis,
24 pa mi donesite."

25 [simultani prevod] Mladić mu je još precizirao: [na B/H/S-u] "I Miletića vidi šta ima
26 za potpis i Škrbića".

27 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, vidim da je vrijeme za
28 pauzu, možda da sada napravimo pauzu.

29 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] I ja mislim da je sada pravi trenutak, napravićemo
30 pauzu od 25 minuta. Hvala Vam.

1 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite.
2 ... Početak pauze u 10.31h
3 ... Sjednica nastavljena u 11.00h
4 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite. Izvolite sjesti.
5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedniče, prije nego što
6 počnem, tužitelj me informirao za vrijeme pauze da je dokument koji sam upravo
7 koristila, a to je 5D1401, se nalazi u elektronskoj sudnici pod brojem P1358C i
8 da postoji i prijevod tog dokumenta, pa se ispričavam što sam gubila vrijeme
9 Sudskog vijeća na taj dokument za koji nisam znala da je u elektronskoj sudnici.
10 P: Gospodine, rekli ste nam da niste znali da je general Đukić u regiji
11 Žepa. Da li ste znali da je general Mladić 26. jula bio u tom području, u
12 području Žepe?
13 O: Ne. Nisam znao.
14 P: A jeste li znali gdje je general Mladić bio u augustu i septembru te
15 godine, 1995.?
16 O: /.../ Ne mogu da se setim, časni Sude. Ne znam.
17 P: Koji je bio najkritičniji dio linije odbrane, odnosno fronta, u tome
18 trenutku?
19 O: Časni Sude, koliko mene sećanje služi, područje oko Sarajeva, a
20 najkritičnije je bilo u Krajini.
21 P. Znete li, da li je možda general Mladić bio u Krajini, je li tamo
22 otišao?
23 O: Časni Sude, ja znam da je general Mladić puno puta bio u Krajini, a
24 da li je ovog, ne mogu da Vam tvrdim, jer ne znam.
25 P: Sjećate li se možda gdje bio general Đukić u augustu te godine 1995.?
26 O: Ne, časni Sude, ni toga ne mogu da se setim.
27 P: Jeste li Vi išli u Krajinu u augustu 1995. godine?
28 O: Ako je aug...august 1995., ja sam bio u Banja Luci, a da li sam išo
29
30

1 dalje, ne mogu da se setim.

2 P: Dok ste bili u Banja Luci, ili dalje, jeste li mogli slati dokumente
3 koje ste u tom trenutku trebali slati, ne samo taj puta, već svaki put kad ste
4 išli u Banja Luku? Da li ste mogli slati dokumente iz drugih mjesta, a ne samo
5 iz Glavnog štaba?

6 O: Razumjeo sam pitanje. U bilo kom mjestu da sam se nalazio, mogao sam
7 poslat' dokument koji sam želeo.

8 P: A, šta ste onda stavljali u zaglavlju takvoga dokumenta koji ste onda
9 slali iz takvih, drugih mjesta?

10 O: Časni Sude, kad sam ja imô takvu potrebu, ja sam stavljô u zaglavlju
11 "Glavni štab Vojske Republike Srpske, sektor za pozadinu", početne brojeve -
12 koji sad ne znam koji su bili, datum, sadržaj-

13 P: Dobro. U redu, to je dovoljno, hvala. Kad ste posljednji put vidjeli
14 generala Đukića, prije nego što je general Đukić uhapšen.

15 O: Časni Sude, to je bilo negde između 1. i 15. januara 1996. godine.

16 P: Kakvog je bio zdravlja u tom trenutku?

17 O: Časni Sude, general Đukić je bio bolestan, ali nije odavô sliku
18 takvog čovjeka.

19 P: Najljepša hvala, nemam više pitanja za Vas, gospodine.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospođo Fauveau. Gospodine
21 Miljanoviću, puno Vam hvala što ste došli u Hag da svjedočite i želim Vam ugodan
22 i sretan put kući.

23 SVJEDOK: Hvala lepo, časni Sude.

24

25

26

27

28

29

30

1 [Svjedok se povlači]

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dokumenti? Devet je dokumenata za
3 usvajanje, predlaže ih tim Obrane generala Miletića. Popis smo svi dobili.
4 Gospodin McCloskey, imate li kakvih prigovora na te dokumente?

5 Izvolite, gospodo Fauveau, oprostite.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Željela bih reći da umjesto dokumenta
7 5D1401, predlažem na usvajanje onaj isti dokument koji je već preveden to je
8 P1358C. Taj je već preveden i isti je kao i dokument 5D1401.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, to nam olakšava život.
10 Izvolite, gospodine McCloskey.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To je bio 5D1402 na početku a ne
12 5D1401.

13 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Tako je.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nemate nikakvih prigovora na ni jedan
15 od tih devet dokumenata, osim ovog što ste rekli?

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo trenutak da pogledam.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Naravno, izvolite.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Nemam nikakvih prigovora.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Znači, sve smo usvojili. Nema
20 dokumenata od drugih timova Obrane, čini mi se.

21 G. JOSSE: [simultani prevod] Imamo jedan. 6D234, poslali smo popis.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To nije došlo od nas.

23 G. JOSSE: [simultani prevod] To su zakoni koje smo pokazali svjedoku.
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ima prigovora? Nema. Gospodin
2 McCloskey?

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Nema.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođa Fauveau?

5 Znači, to je usvojeno. Sada imamo popis dokumenata na strani
6 Tužiteljstva. Također su svi dobili taj popis. Ima li prigovora? Gospođu
7 Fauveau?

8 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ne, gospodine predsjedavajući.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Drugi timovi Obrane, ima li prigovora?

10 Znači, i te sve dokumente možemo usvojiti i možemo nastaviti i pozvati
11 sljedećeg svjedoka.

12 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, da bismo
13 primijenili sve moguće mjere opreza i ovoga svjedoka treba upozoriti na pravila
14 ovoga Suda 90 (b).

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] 90 (e), ne 90 (b). Gospodin Thayer je
16 došao u sudnicu na strani Tužiteljstva i gospodin Haynes je došao kao član tima
17 Obrane generala Pandurevića.

18 [Svjedok je ušao u sudnicu]

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Generale Pandurević, kad god mislite da
20 trebate izaći iz sudnice, ne morate nam to specijalno najavljivati. Upozorite
21 nas, doduše, da je to slučaj.

22 Dobro jutro, gospodine Masal, dobro došli na Tribunal.

23 SVJEDOK: Dobro jutro, časni Sude. Hvala.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tim Obrane generala Miletića pozvao Vas
25 je kao svjedoka Obrane. Prije nego što počnete sa svojim svjedočenjem, morate

26

27

28

29

30

1 položiti zakletvu u skladu sa našim pravilima. Tu ćete pročitati da ćete reći
2 istinu, i to će biti Vaša obveza prema nama. Pročitajte ovaj tekst koji gospođa
3 drži uz ruci.

4 SVJEDOK: Hvala. Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu
5 i ništa osim istine.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, hvala. Izvolite, smjestite se
7 udobno.

8 SVJEDOK: DRAGIŠA MASAL

9

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vi ste ovdje kao svjedok Obrane koji će
11 odgovarati na sva pitanja koja će Vam postaviti kako Obrana generala Miletića,
12 tako i drugi, a to uključuje i Tužiteljstvo. Ne znam kakva će Vam pitanja
13 uputiti. Ali, postoji mogućnost, gospodine, da Vam se postavi pitanje na koje
14 ukoliko odgovorite istinito - prema ovoj zakletvi koju ste upravo položili, da
15 ćete govoriti istinu - znači, ako istinu kažete na takvo pitanje, to može
16 dovesti do toga da se protiv Vas povede istraga ili čak sudski postupak. Ja ne
17 kažem da će se to dogoditi, ne kažem da će biti takvih pitanja, ali ne
18 isključujem i takva pitanja koja će Vam eventualno netko postaviti. Ako Vam bude
19 postavljeno takvo pitanje, i ako Vi smatrate da biste mogli sami sebe
20 inkriminirati ili izložiti sudskom postupku ako istiniti odgovorite, onda mi
21 imamo pravilo po kojem Vi možete od nas sudaca zahtijevati da Vam dozvolimo da
22 ne odgovorite na takvo pitanje. Morate biti specifični i reći zbog čega,
23 odnosno, da smatrate da to može dovesti do istrage protiv Vas.

24

25

26

27

28

29

30

1 komandanta artiljerijskog puka, načelnika artiljerije u mehanizovanoj brigadi i
2 načelnika artiljerije u korpusu.

3 P: A, kada ste pristupili Vojsci Republike Srpske, kada je to bilo?

4 O: U Vojsku Republike Srpske stupio sam odmah na početku, odnosno po
5 njenom formiranju. Znači, od 12 maja 1992. godine.

6 P: Koje ste funkcije obavljali u Vojsci Republike Srpske, u razdoblju od
7 12. maja 1992. do kraja 1995. godine?

8 O: U Vojsci Republike Srpske bio sam komandant artiljerijskog puka,
9 komandant taktičke grupe Višegrad i načelnik artiljerije u Glavnom štabu Vojske
10 Republike Srpske.

11 P: Možete li nam reći, koji ste čin imali u trenutku kad ste stupili u
12 Vojsku Republike Srpske?

13 O: Imao sam čin pukovnika.

14 P: A, kada su Vas unaprijedili u čin generala?

15 O: U čin generala sam unaprijeđen posle rata. Čin general-majora 1998.,
16 a u čin general-potpukovnika 2001. godine.

17 P: A, vrlo kratko, možete li nam reći, nakon rata, na kojim ste bili
18 dužnostima i pozicijama?

19 O: Nakon rata, postavljen sam na dužnost načelnika sektora za
20 organizaciju, mobilizaciju i personalne poslove u Generalštabu Vojske Republike
21 Srpske.

22 P: A sada bih željela s Vama malo porazgovarati o Vašoj dužnosti
23 komandanta taktičke grupe Višegrad. Kada ste postavljeni na tu dužnost kao
24 komandir taktičke grupe Višegrad?

25 O: Na dužnost komandanta taktičke grupe Višegrad, postavljen sam
26
27
28
29
30

1 4. februara 1993. godine.

2 P: I, koliko ste dugo na toj poziciji ostali?

3 O: Na toj dužnosti sam ostao do 20. augusta 1994. godine.

4 P: Koje je geografsko područje pokrivala ta taktička grupa Višegrad?

5 O: Moja zona odgovornosti, odnosno zona odgovornosti taktičke grupe
6 Višegrad je bila... poklapala se sa teritorijom pet opština u Gornjem Podrinju. To
7 je opština Rogatica, Višegrad, Rudo, Čajniče i Goražde.

8 P: I dok ste bili komandant taktičke grupe Višegrad, tko vam je bio
9 izravno nadređen? Tko Vam je bio pretpostavljeni?

10 O: Moj... moj neposredni pretpostavljeni je bio komandant Drinskog
11 korpusa, general Živanović.

12 P: 1993. godine, bili ste komandant taktičke grupe Višegrad, to ste nam
13 rekli. Da li ste Vi imali bilo kakva saznanja o zaštićenim zonama u istočnoj
14 Bosni?

15 O: Izvorno, sa dok... sporazumom o formiranju zaštićenih zona, nisam
16 upoznat. Međutim, putem naređenja od pretpostavljene komande, ja sam kao
17 komandant taktičke grupe u potpunosti bio upoznat o formiranju zaštićenih zona
18 Srebrenica, Žepa i Goražde.

19 P: Jeste li dobili kakva uputstva od Vaše pretpostavljene komande o tim
20 zaštićenim zonama? Bilo kakva uputstva?

21 O: Dobio sam naređenje o potpisivanju primirja između komandant Glavnog
22 štaba Vojske Republike Srpske, komandanta av...a... izvinjavam se, gl... komandanta

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Glavnog Štaba Vojske Republike Srpske, general Mladića, vojske, odnosno Armije
2 Bosne i Hercegovine, generala Halilovića i komandanta UNPROFOR-a, o prekidu
3 borbenih dejstava, i o proglašenju, odnosno uspostavljanju zaštićenih zona
4 Srebrenica, Žepa, Goražde, Tuzla i Bihać.

5 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A, sada bih svjedoku željela pokazati
6 dokazni predmet 5D1200. To je naređenje Glavnoga štaba od 8. maja 1993. godine.
7 Radi se o borbenim dejstvima i potpunoj demilitarizaciji Srebrenice, Žepe i
8 Goražda, te obustavljanju svih borbenih dejstava u tim područjima. Možemo li na
9 engleskom vidjeti stranicu 2, jer me zanima točka 4.

10 P: Gospodine, vidite u ovoj točki 4 da se govori o stvaranju komisije
11 koja će kontrolirati demilitarizaciju. Da li Vam je poznato nešto o toj komisiji
12 za kontrolu demilitarizacije?

13 O: Da. A... dobio sam ja ovo naređenje kao komandant taktičke grupe
14 obzirom da sam bio obavezan da odredim pripadnike moje komande, odnosno iz mog
15 sastava za komisije za područje Žepe i Goražda.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A, možemo li sada preći na stranicu 2 na
17 B/H/S-u, a na stranicu 3, na engleskom jeziku?

18 P: Pogledajte točku 4.3, radi se o području Goražda. I, možemo vidjeti
19 da je netko iz taktičke grupe Višegrad također nominiran, a da li znate osobu
20 koja je određena u tu komisiju?

21 O: Da. Ja sam odredio iz mog sastava Luku Dragičevića - potpukovnika i
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 prevodioca za engleski jezik. Pored ovoga, dodao bih da sam iz mog sastava
2 odredio i za komisiju za područje Žepe, to je major Furtula Radomir, član, tada
3 načelnik štaba Rogatičke brigade i takođe prevodioca za engleski jezik.

4 P: Samo da pojasnimo. Kad govorite o Luki Dragičeviću i prevoditelju za
5 engleski, tu govorimo o komisiji za Goražde, zar ne?

6 O: Da.

7 P: A, komisija za Žepu, da li je radila ono što je trebala raditi? Da li
8 je bila u funkciji?

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod]: Gospodine Thayer.

10 G. THAYER: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine predsjedavajući.
11 Željeo bih samo čuti od gospođe. Mislim da je svjedok dogovorio, a onda je
12 nestalo iz transkripta. A pitanje je bilo da li je govorio o prevoditelju za
13 engleski i ovoj drugoj osobi, mislim da sam čuo da je rekao "Da". To je bilo
14 zabilježeno, ali nisam siguran da je to ostalo u transkriptu, to je pobjeglo.
15 Tako da želim razjasniti. Mislim da je najjednostavnije da ponovim pitanje?

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, izvolite.

17 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

18 P: Govorili smo o Luki Dragičeviću i prevoditelju za engleski. Da
19 razjasnimo, da li su te osobe bile u komisiji za Goražde? Ponovite Vaš odgovor.

20 O: Da.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Sada bih htjela da razgovaramo o komisiji za Žepu. Da li je ta
2 komisija bila efikasna, odnosno u funkciji?

3 O: Ova komisija je formirana i u nekoliko navrata je boravila u Žepi u
4 cilju izvršavanja dobijenih zadataka, a po pitanju demilitarizacije zaštićene
5 zone Žepa. Međutim, poslije, možda 15 dana rada i ta komisija je praktično
6 prestala da radi, jer ukupne aktivnosti u zaštićenoj zoni Žepa po pitanju
7 demilitarizacije, odnosno, povlačenja naoružanja od muslimanskih snaga, nije
8 imala nikakvog efekta.

9 P: A, kakva je bila situacija u vezi sa komisijom za Goražde?

10 O: Komisija za Goražde je formirana, ali nikada nije otišla u Goražde.

11 P: A, sada bi htjela da Vam pokažem tačku 7. To imate ispred sebe na
12 B/H/S-u, a u verziji na engleskom to će biti 4. strana.

13 To je treća stranica, dakle 7. tačka. Izvinjavam se. Dakle, na kraju
14 treće strane. U toj tački ćemo pročitati sljedeće:

15 "Pripadnike tzv. Armije BiH, po predaji oružja tretirati kao i druge
16 civile, a za sve obezbediti slobodu kretanja da po želji mogu napustiti navedene
17 rejone ili da u istom ostanu."

18 Da li je u vreme kada ste dobili to naređenje Vojska Republike Srpske
19 bila spremna da obavi, da izvrši ono što joj je naznačeno u tački 7?

20 O: Mi smo iskreno vjerovali u ovaj sporagu... sporazum o prekidu borbenih
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dejstava i smatrali smo da je to dobar početak za okončanje rata u Bosni i
2 Hercegovini. A... naređenje pretpostavljene komande smo ozbiljno shvatili,
3 dosledno se pridržavali tog naređenja i izvršavali sve zadatke u cilju očuvanja
4 primirja i omogućavanja da se na miran način političkim pregovorima dođe do
5 konačnog cilja, odnosno završetka rata.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A, sada bih htjela da Vam pokažem
7 dokazni predmet 5D1027. To je još jedno naređenje Glavnoga štaba Vojske
8 Republike Srpske od 9. maja 1993. godine. i tiče se sporazuma koje je potpisan
9 8. maja 1993. godine.

10 P: Dakle, u prvoj tački ćemo vidjeti da prekid vatre na celom prostoru
11 bivše BiH treba da stupi na snagu u podne 9. maja 1993. godine. Mene zanima
12 druga tačka, a naročito prve dvije rečenice. Zapravo vidimo da ne treba
13 odgovarati na neprijateljsku artiljerijsku vatru, nego odgovarati samo u slučaju
14 organizovanog pešadijskog ili tenkovskog napada. Možete li nam objasniti, kada
15 je trebalo, a kada nije trebalo odgovoriti na vatru? Jer, budući da ja nisam
16 vojno lice, ovo mi nije jasno.

17 O: Naređenje glavnog... Glavnog štaba je precizno i na osnovu ovog
18 naređenja, sve komande su bile obavezne da sa sadržajem naređenja upoznaju sve
19 pripadnike do posljednjeg borca u jedinicama. U ovoj tački se precizno kaže da
20 uzdržavati se od odgovora na dejstva neprijateljske artiljerije i manje
21 provokacije, iz razloga što je... što je na položajima jedinica takva borbena
22 gotovost, da se od dejstva artiljerije, ukoliko je provokacija normalno, može

23
24
25
26
27
28
29
30

1 zakloniti i zaštititi. U drugom stavu se kaže da odgovoriti samo u slučaju
2 organizovanog pješadijskog ili tenkovskog napada, što znači da sve jedinice
3 moraju prihvatiti borbu, ako se radi o ozbiljnom napadu u cilju obezbeđenja
4 postojećih položaja. To je smisao ove tačke u ovom naređenju. I, što se toga
5 tiče sve moje komande i jedinice su dosledno izvršavale ovo naređenje.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A, sada bih htela da Vam pokažem dokaz
7 5D1025. Tu se radi o naređenju Glavnog štaba, datiran 11. maj 1993. godine, i
8 još uvijek se radi o istom sporazumu i demilitarizovanim zonama.

9 P: Molim Vas da pročitate ono što stoji pod tačkom 3, koja počinje
10 riječima: "Kontrolu demilitarizovane zone će vršiti snage UNPROFOR-a".

11 O: Da.

12 P: Da li je tada, znači u maju 1993. godine, Vojska Republike Srpske ili
13 barem Vi kao komandant taktičke grupe Višegrad, Da li ste vjerovali da će
14 UNPROFOR izvršiti svoje zadatke?

15 O: U početku-

16 PREVODITELJICA: Ne UNPROFOR, ispravka prevodioca. Nismo čuli gospođu
17 Fauveau: "da neće izvršiti svoj zadatak".

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

19 P: Možda da ponovim pitanje.

20 1993. godine, da li je Vojska Republike Srpske i Vi kao komandant
21 taktičke grupe Višegrad, da li ste vjerovali da će UNPROFOR izvršiti svoje
22 zadatke?

23 O: U početku smo bili uvjereni da će sporazum u cjelini biti realizovan,
24 odnosno da će se krenuti u realizaciju sporazuma. Međutim, nakon prvih odlazaka
25 komisije u Žepu - a posebno što komisija u Goražde nikada nije odlazila na
26 zadatak, odnosno nije joj upućen poziv za odlazak u Goražde - shvatili smo da je

27

28

29

30

1 od strane muslimanskih snaga, muslimanske komande i od strane UNPROFOR-a, ovaj
2 sporazum, zapravo u cjelini bio farsa.

3 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A, sada ću Vam pokazati posljednje
4 naređenje iz te grupe. To je dokazni predmet 5D1026. Pokazaću Vam dva dokaza,
5 ali se radi o istom naređenju od 14. maja 1993. godine, broj je 02/2-420.

6 P: U dnu stranice, vidjećete na koga je naslovljeno to naređenje.

7 O: Da, vidio sam.

8 P: Da li ste dobili to naređenje?

9 O: Da, dobio sam.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ovaj primjerak na B/H/S-u nije dobar, pa
11 zato molim da se svjedoku dokaz 1202, to je isto naređenje upućeno jednoj drugoj
12 jedinici, a to je potpisana verzija istog naređenja.

13 P: Gospodine generale, možete li da potvrdite da je ovo naređenje isto
14 kao ono koje ste Vi dobili, ali da se ovdje samo radi o potpisanoj verziji?

15 O: Da, u... potpuno je isto naređenje. Ovde se radi o originalu sa
16 potpisom komandanta Glavnog štaba.

17 P: Mene naročito zanima prva tačka ovog naređenja, u kojoj ćemo
18 pročitati sljedeće:

19 "Omogućiti nesmetani prolaz i zaštitu pošiljki, oprema i osoblja koje
20 pruža pomoć namenjenu civilnom stanovništvu protivne strane".

21 Rekli ste da ste bili u zoni Žepe i Goražda. Da li su vaše jedinice na
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tom području ispoštovale ovo naređenje?

2 O: Moje jedinice u kompletnoj zoni odgovornosti u potpunosti su
3 izvršavale naređenja, odnosno u potpunosti smo se pridržavali naređenja Glavnog
4 štaba o prekidu borbenih dejstava i o poštovanju granica zaštićenih zona.

5 P: A, kada se radi o prolazu pomoći za civilno stanovništvo protivne
6 strane, kakva je bila situacija s tim u vezi?

7 O: Nikakvih problema nije bilo za prolaske konvoja humanitarnih
8 organizacija. Za konvoje za evakuaciju i dopremanje bilo kakvih materijala u
9 zone Goražda i zone Žepe. Precizno su određeni pravci kretanja konvoja i mjesta,
10 odnosno punktovi za pregled i kontrolu konvoja i precizno pravac i vreme
11 kretanja.

12 P: Vratićemo se kasnije na konvoje, a sada pogledajte drugi pasus, gdje
13 se govori o zabrani zloupotrebe prehrambenih artikala i drugih proizvoda u vojne
14 svrhe. Šta je bio razlog da se ovakva odredba uvrsti u ovo naređenje?

15 O: Razlog za... da se ovakva odredba uvrsti u ovo naređenje, jeste
16 vjerovatno saznanje, odnosno, činjenice sa terena da se u pojedinim zonama
17 izvođenja borbenih dejstava, u pojedinim rejonima, a... infrastruktura za fu...
18 normalno funkcionisanje života civilnog stanovništva zloupotrebljavala i preko
19 te infrastrukture se vršio pritisak na civilno stanovništvo. Konkretno, u mojoj
20 zoni nismo imali pod svojom kontrolom određene instalacije koje su imale uticaja
21 na zaštićene zone. Kao što je izvorište pijaće vode, ili... ili a... a...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kapacitete za proizvodnju određenih energenata. Jedino što je problem bio jeste
2 elektroener...energetska mreža koja je u celoj zoni bila u velikoj mjeri oštećena,
3 pa za kratko vreme nije mogla biti osposobljena.

4 P: Vidjeli smo naređenja Vojske Republike Srpske koje se odnosilo na
5 sporazum o demilitarizovanim zonama. Možete li nam reći, kakav je bio odnos
6 Armije Bosne i Hercegovine, prema ovom sporazumu?

7 O: Mi smo iskreno očekivali da će komanda Armije Bosne i Hercegovine
8 ozbiljno pristupiti realizacije /?realizaciji/ ovog sporazuma. Međutim, odmah -
9 a posebno iz razloga što nije prihvaćena komisija za ulazak i demilitarizaciju
10 Goražda - svatili smo da su im... da im namere nisu prekid rata, već su im
11 isključivo namere bile da se dobije na vremenu. Da se određeni prostori, korak
12 po korak, stave u zaštitu snaga Ujedinjenih nacija, a da se snage sa tih
13 prostora pregrupišu i upućuju na a... druge pravce u cilju daljeg izvo... izvođenja
14 borbenih dejstava. To smo praktično mi i osjetili upravo iz takozvane zaštićene
15 zone Goražde.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada ću Vam pokazati nekoliko naređenja,
17 neću ulaziti u detalje. To su naređenja iz 1993. godine. Prvo od tih naređenja
18 je 5D1264.

19 P: To je naređenje taktičke grupe Višegrad, od 12. novembra 1993.
20 godine.

21 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim da se pokaže druga stranica na
22 engleskom, a svjedoku da se pokaže sami kraj prve strane.

23 P: Ovdje se radi o naređenju na kojem piše Vaše ime.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Nisam siguran da to svjedok može
2 pročitati.

3 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

4 P: Htjela bih da pogledate treću tačku u kojoj se govori DTG, to je
5 desantna grupa u Žepi. Ne interesuju me detalji. Ali, da li se sjećate bilo čega
6 u vezi sa ovim naređenjem i situacijom, kako su oružane grupe odlazile iz Žepe.

7 O: Kratka ispravka, samo. Ne "desantna", već diverzantsko-teroristička
8 grupa. Upravo iz razloga što je u više navrata i iz pravca zaštićene zone Žepe i
9 iz pravca Goražda u zonu odgovornosti moje taktičke grupa su ubacivane
10 diverzantsko-terorističke grupe sa ciljem onesposobljavanja putnih... putne
11 infrastrukture da se kretanje u dubokoj pozadini na slobodnoj teritoriji učini
12 nesigurnim i da se naše oružane formacije drže u stalnoj tenziji.

13 Upravo ovom naređenju je prethodila jedna takva diverzija na
14 komunikaciji Višegrad-Rogatica, na prevoju Kopito, gde je na asfaltnom putu,
15 odnosno, na oštećenju asfaltnog puta postavljena protivtenkovska mina na koju je
16 naletelo jedno vozilo i sva tri lica, odnosno sva tri pripadnika Vojske
17 Republike Srpske su teško povređena.

18 Pored ovoga što ste događalo, mi smo obaveštajnim radom došli od
19 saznanja da se takve grupe u kontinuitetu pripremaju i u Žepi i u Srebrenici.
20 One su imale borbene zadatke, ali vrlo često su te grupa pod navodnicima štitile
21 tzv. švercerske konvoje. Jer, između Žepe i Goražda je cvetao šverc, posebno
22 cigaretama, alkoholom i drugim nekom namrnicama, koje su prvenstveno nedostajale
23 u Žepi. A, Goražde je u velikoj mjeri snabdijevano iz Sarajeva. Iz

24

25

26

27

28

29

30

1 tih razloga -

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Thayer.

3 G. THAYER: [simultani prevod] Oprostite, nisam htio da prekinem. Mislio
4 sam da je svjedok završio. Ali, htio sam, možda će pomoći cijenjenoj kolegini,
5 i uštediti vremena, kao što smo od početka suđenja govorili tužilac ne spori da
6 je bilo ulazaka i izlazaka iz enklava Srebrenica i Žepa od strane oružanih grupa
7 muslimanskih boraca u cijelom tom vremenskom periodu. Dakle, to nije sporno i
8 nikada nije ni bilo sporno.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, stoga možete izbjeći... Hvala
10 Vam.

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Potpuno se slažem sa cijenjenim kolegom
12 i nemam namjeru da pokazujem da su te grupe postojale, samo hoću da pokažem
13 kakav je bio stav Vojske Republike Srpske. Jer, tužilac, u spisu bio ponudio
14 mnogo dokumenata naročito kada se radi o Goraždu koje nije u optužnici, i stoga
15 nalazim da je ovo dosta važno. No, u svakom slučaju neću na to potrošiti mnogo
16 vremena.

17 Ima još nešto drugo što želim da kažem, a dokumenti koje ovdje imam koji
18 se tiču tog dijela mog ispitivanja su dokumenti koji potiču upravo od ovog
19 svjedoka. To su dokumenti koje je on lično potpisao, a to su dokumenti taktičke
20 grupe Višegrad i mislim da vrlo važno da Vijeće to čuje.

21 P: Gospodine generale, čuli ste da bi željela da ukratko pregledamo par
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokumenata, tri ili četiri. Vrat ćemo se na neke detalje kasnije, koji su važni.

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada Vam želim pokazati dokument
3 5D1265. Izvinjavam se, prije ovoga dokumenta će mi trebati 5D1029.

4 P: Dokument koji ćete vidjeti za koji trenutak je dokument Glavnog štaba
5 od 14. novembra 1993. godine. Ako pogledate odlomak koji počinje u verziji na
6 engleskom "11. novembra" a na B/H/S-u počinje riječima "na komunikaciji
7 Višegrad-Rogatica," to se nalazi u sredini stranice. Zanima me da li je to
8 situacija o kojoj ste maločas govorili kada ste objašnjavali Vaše naređenje koje
9 je bilo datirano 12. novembar.

10 O: Da.

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A, sada molim da pređemo na 5D1265.
12 Možemo li vidjeti drugu stranicu na engleskom, a u verziji na B/H/S-u sami kraj
13 prve strane.

14 P: Vidite li svoje ime na tom naređenju?

15 O: Da.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Molim sada da se svjedoku pokaže na ovom
17 istom naređenju preambula, koja se nalazi na prvoj stranici i u verziji na
18 engleskom.

19 P: Dakle, tu se govori o jednoj drugoj situaciji koja liči ovoj koju ste
20 maloprije opisali.

21 O: Da, da.

22 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Još jedno naređenje, ovo će biti
23
24
25
26
27
28
29
30

1 posljednje, to je dokaz 5D1266.

2 P: To je naređenje taktičke grupe Višegrad, 14. decembar 1995. godine je
3 datum. Ono što me zanima je preambula tog naređenja. Uvodni dio, onaj dio u
4 kojem možemo pročitati sljedeće:

5 "Muslimanske snage spremaju napad na naše pozicije iz pravca Žepe i
6 Goražda, u cilju rasterećenja njihovih snaga u rejonu Olova i Teočaka."

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Thayer, izvolite.

8 G. THAYER: [simultani prevod] Samo bih želio nešto ispraviti. To nije
9 1995., nego 1993. godina. Tako je na originalu, pa je engleski prijevod kriv.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Točno, gospodine predsjedniče, ja sam
11 mislila da je to moja greška, ja mislim da sam ja rekla 1995. godine, povedena
12 engleskim prijevodom.

13 P: Ono što me zanima, nije činjenica da muslimanske snage izlaze iz Žepe
14 i Goražda, već cilj da pomognu svojim snagama u Olovu i Teočaku. Možete li reći,
15 časnom Sudu, gdje se nalaze Olovo i Teočak?

16 O: Olovo je a... jugozap... zapadno od moje zone odgovornosti, odnosno od
17 Han Pijeska, Vlasenice, prema Tuzli, odnosno Sarajevu. Između je komunikacija je
18 Sarajevo-Olovo-Tuzla-Kladanj-Tuzla, znači u tom pravcu. A, Teočak je a... deo koji
19 se nalazi jugozapadno od Bijeljine i od Zvornika. To je prostor Teočaka.

20 I očigledno, na ova dva prostora se u to vreme izvodila...izvodila

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 intenzivna borbena dejstva. I upravo iz tih razloga, oružane formacije u
2 Srebrenici i Žepi su dobile zadatak da izvode diver...diverzantska dejstva u širem
3 rejonu, oko zaštićene zone, radi rasterećenja njihovih oružanih formacija na ova
4 dva sektora.

5 P: Osim ovog cilja koji je naveden, znate li 1993. godine - govorim
6 cijelo vrijeme o Srebrenici i o enklavama Srebrenica, Žepa, Goražde - znači,
7 osim ovog cilja što je tu navedeno, da li su muslimanske snage imale još neke,
8 vrlo određene ciljeve, ili neke određeni cilj?

9 O: Nakon proglašenja zaštićenim zonama Srebrenice, Žepe i Goražda, i
10 ulaska snaga UNPROFOR-a u Srebrenicu i Žepu, a ne stavljanja u tu funkciju i
11 enklave Goražde, muslimanske snage u Goraždi... u Goraždu su intenzivno pripremale
12 operaciju za osvajanje tog dijela Podrinja, konkretno Rudog, Višegrada i
13 potpunog spajanja Goražda sa Žepom. Čime bi u cjen... u cjelini dobili kompaktnu
14 teritoriju, tako reći od Sarajeva, znači centralne Bosne, preko Sarajeva,
15 Goražda, Višegrada, Žepe, a onda da se stvore uslovi da u sadejstvu sa snagama
16 iz pravca Tuzle kompletno zauzmu Podrinje. Mi smo pouzdano došli do saznanja,
17 obaveštajnim radom, da je takva operacija u toku maja mjeseca pripremana prema
18 Višegradu.

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Željela bih Vam pokazati dokazni predmet
20 5D1169.

21 P: To je naredba Glavnoga štaba, datum je 22.05.1993. Govorili ste o
22 nekim informacijama koje ste dobili od obavještajne službe. Da li bi i ova
23 informacija bila u vezi sa tim što ste Vi dobili od obavještajaca?

24 O: Na osnovu-

25 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Oprostite. Da li možemo svjedoku
26 pokazati točku 3. Pitanje je bilo da li je ovo naređenje u vezi sa obavještajnim

27

28

29

30

1 informacijama? Na engleskom će to biti stranica 2, a na B/H/S-u treća točka na
2 dnu, a na engleskom to će biti drugi dio točke 3, na sljedećoj stranici.

3 SVJEDOK: Mogu li a... odgovorit'? Upravo prethodno ovom naređenju, ja sam
4 izvršio detaljnu analizu stanja u zoni odgovornosti moje taktičke grupe, a nakon
5 proglašenja zaštićenih zona. Nakon te detaljne analize, dostavio sam informaciju
6 pretpostavljenoj komandi sa određenim prijedlozima, šta činiti da se situacija u
7 potpunosti kontroliše i da se situacija, naročito prema gora... Goraždu
8 stabilizuje. Upravo... upravo a... jedna od polaznih osnova za preduzimanje
9 konkretnih mjera je bilo... bio moj izvještaj o konkretnom stanju na terenu.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Samo da razjasnimo jednu stvar. Možemo
11 li svjedoku pokazati datum kada je ovo naređenje poslano?

12 P: Znači 22 maja 1993. godine. Mislim da to nije upitno, da su
13 Srebrenica i Žepa već zaštićene zone u tom trenutku. Ali, kakva je bila
14 situacija u Goraždu, ovaj datum 22. maj?

15 O: To sam već... To sam već rekao da je... da su muslimanske snage u Goraždu
16 iskoristile ovaj momenat potpisivanja sporaz... sporazuma o zaštićenim zonama u
17 cilju pripreme za ofanzivna borbena dejstva. Lično mislim da njima nije bilo u
18 interesu da Goražde u potpunosti dobije zaštićeni status, odnosno snage, ovaj,
19 zone u koju će i ući, a... oru... odnosno ući snage UNPROFOR-a. Njima je sasvim
20 dovoljno bilo da imaju pet-šest posmatrača Ujedinjenih nacija koji će
21 kontrolisati, izvještavati o eventualnim dejstvima srpskih snaga oko Goražda, a
22 njihove aktivnosti - obzirom na mali broj - ili nisu mogli ili nisu htjeli
23 kontrolisati.

24 P: Kako bismo bili potpuno sigurni u ono što ste sada rekli, da li su u
25 tom trenutku snage UNPROFOR-a bile u Goraždu?

26 O: Ne.

27 P: U vremenu ovog naređenja, naravno?

28
29
30

1 O: Ne. Samo posmatrači.

2 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Možemo li svjedoku sada pokazati
3 stranicu 2 na B/H/S-u, a to će na engleskom biti stranica 3, na dnu tih
4 stranica, kako na B/H/S-u, tako i na engleskom.

5 P: Možete li pogledati, molim Vas, na samome dnu stranice.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Budite ljubazni, na B/H/S verziji, sâm
7 kraj stranice.

8 P: Odjeljak počinje riječima: "U drugoj etapi". U tome paragrafu koji
9 počinje riječima "U drugoj etapi", možemo vidjeti da je ono što se traži je da
10 se stvore uvjeti kako bi se razoružale muslimanske formacija, a da se civilnom
11 stanovništvu omogući iseljavanje u centralnu Bosnu ili da ostanu u gradu, ali
12 pod uslovom da priznaju srpske vlasti. Kakva je bila generalna politika
13 Republike Srpske u odnosu na gradova u kojima je živjelo muslimansko civilno
14 stanovništvo?

15 O: Ono što je meni poznato, a poznato mi je, da je u pripremi i u svim
16 naređenjima, a posebno u pripremi borbenih dejstava, redovno naglašavano da se
17 vodi računa o eventualnim gubitcima, mogućim gubitcima, kod civilnog
18 stanovništva. I da se posebno u naseljenim mjestima ti gubitci svedu na minimum
19 ili da se izbegnu, koliko je moguće. Osnovno je, što se vidi iz ovog naređenja,
20 da je na svakoj teritoriji koja je oslobođana data mogućnost da muslimansko
21 stanovništvo ostane ili ako se odluči da se iseli na teritorije koj... koje su pod
22 kontrolom njihove armije.

23 U mojoj praksi, ja nisam imao slučajeva da na bilo kojoj teritoriji koju
24 smo oslobađali za... nađemo... naiđemo i na civilno stanovništvo. Očigledno je, da
25 je i pre otpočinjanja intenzivnih dejstava civilno stanovništvo iseljavano iz

26

27

28

29

30

1 one neposred... zone neposrednih borbenih dejstava.

2 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospođo Fauveau-Ivanović, možete li mi
3 pomoći da pronađem taj isti paragraf u engleskom jeziku?

4 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja mislim da u engleskom postoji jedna
5 greška u prijevodu. Treba početi sa "U prvoj etapi", zapravo treba biti "U
6 drugoj etapi," a ono što me zanima je ono što kaže dalje: "Stvoriti uvjete za
7 razoružanje preostalih muslimanskih formacija". To je paragraf koji je na kraju
8 treće stranice, ali mislim da počinje krivim riječima, zato ga niste mogli naći.

9 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Da, točno. Nisam mogao naći "U drugoj
10 etapi," nego sam našao "U prvoj etapi".

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Da, shvatila sam čim sam počela
12 postavljati pitanje, gospodine suče.

13 P: Rekli ste, generale, da nikada niste naišli na situaciju da bi Vojska
14 Republike Srpske ušla negdje i našla civilno muslimansko stanovništvo. Ali, jesu
15 li Vam poznati slučajevi da je muslimanska populacija ostala živjeti na
16 područjima na kojima su kontrolu preuzele snage armije Republike Srpske? Ne
17 sada, nego govorimo o ratu, o ratnim uvjetima. Da li je muslimansko stanovništvo
18 ostalo na toj teritoriji pod kontrolom Vojske Republike Srpske?

19 O: Da. U mojoj zoni su od samog početka rata do pred kraj sam rata bila
20 čisto čet'ri etnički čista muslimanska sela. To je između Višegrada i Rogatice.
21 Pripadali su opštini Rogatica. To su sela: Šatorovići, Osovo, Okruglo i Burati.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 To stanovništvo je ostalo da živi na teritoriji koja je bila pod kontrolom
2 Vojske Republike Srpske i pod civilnim... civilnom srpskom vlašću. Činjenica da je
3 veliki uticaj na njih da ostanu na tom prostoru izvršio penzionisani general
4 bivše Jugoslovenske narodne armije Asim Hodžić. Koji je, doduše, bio u
5 poodmaklim godinama, ali je početak borbenih dejstava u Bosni i Hercegovini na
6 početku živio u selu Šatorovićima. Pošto je prilično bio narušenog zdr...zdravlja,
7 lično sam imao prilike da se sa njim sretnem prilikom njegovog prebacivanje
8 preko... od Rogatice, preko Višegrada, Užica, za Beograd na liječenje na VMA. Ovo
9 stanovništvo, u ovim selima je ostalo mirno da živi do pred sam kraj, odnosno
10 negdje do druge polovine 1994. godine, kad su se iselili, vjerovatno prema
11 Sarajevu ili negdje u centralnu Bosnu.

12 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, da li se mogu
13 slovati imena tih sela. Prebrzo je izgovoreno, nije se moglo zapisati.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tko će to napraviti?

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Ja ću sada to vratiti, gospodine
16 predsjedavajući.

17 P: Budite ljubazni, možete li polako, ali zaista polako, ponoviti imena
18 tih sela o kojima govorite?

19 O: Da. To su sela: Šatorovići, Okruglo, Osovo i Burati.

20 P: I još samo jedno pojašnjenje od Vas, molim. Kad ste spomenuli
21 generala Asima Hodžića, koja je njegova etnička pripadnost?

22 O: Asim Hodžić, po nacionalnosti Musliman.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Mislim da trebamo napraviti još jednu
2 korekciju ovdje u zapisniku. Znači radi se o stranici 52, redak 5.

3 P: Kada ste govorili o njegovom prebacivanju iz Rogatice u Beograd,
4 preko Višegrada, u koju instituciju je on išao u Beograd?

5 O: Išao je na liječenje na Vojno-medicinsku akademiju.

6 P: Govorili ste o civilnom stanovništvu koje je ostalo većinom rata na
7 teritoriji pod kontrolom Vojske Republike Srpske. Da li je to stanovništvo imalo
8 problema na tom mjestu gdje ostalo živjeti?

9 O: Imalo je povremeno provokacija u tim selima od pojedinaca ili manjih
10 grupa koje su uznemiravale to stanovništvo i verbalno vršil... vršili pritisak da
11 bi se oni iselili sa teritorije iz atara svojih sela. Upravo iz tih razloga
12 upoznat sam sa intervencijom komandanta 1. rogatičke brigade kod civilnih vlasti
13 - to je u više navrata bilo - da civilna policija češće boravi u ovim selima i
14 da zaštititi ovo stanovništvo od mogućih pojedinačnih provokacija.

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Svjedoku bih sada željela pokazati
16 dokazni predmet 5D1030.

17 P: Ja vjerujem da dokument dovoljno govori sam za sebe, ali željela bih
18 s Vama nešto razjasniti. Da li Vam je poznato ime majora Rajka Gušića?

19 O: Da.

20 P: U martu 1994. godine, kada je ovaj dokument napisan, tko je bio
21 njegov neposredni nadređeni, ako znate?

22 O: Ja.

23 P: Molim Vas ponovite tko je bio taj bio taj neposredni naređeni, jer
24
25
26
27
28
29
30

- 1 Mislim...
- 2 O: Neposr...
- 3 P: ... da nismo razumjeli to?
- 4 O: Neposredni pretpostavljeni njemu je bio pukovnik Dragiša Masal.
- 5 P: Prije nego što pođemo na pauzu, željela bih još malo s Vama
- 6 razgovarati o civilnom stanovništvu. U Vašoj vojničkoj karijeri u Vojsci
- 7 Republike Srpske, jeste li naišli na situaciju kada je vojska Bosne i
- 8 Hercegovine, armija, koristila svoje vlastito stanovništvo za neke vojne
- 9 ciljeve?
- 10 O: Da. A... susreo sam se sa tim i, odnosno dolazio sam do takvih
- 11 saznanja, posebno u... kad sam komandovao taktičkom grupom Višegrad. U zoni
- 12 Goražda civilno stanovništvo je masovno korišteno za pozadinu, odnosno za pomoć
- 13 frontu. U prvom redu za transport, odnosno nošenje municije na liniju sukoba,
- 14 utvrđivanje položaja odbrane - kopanje rovova, skloništa itd.
- 15 Ovo smo upravo saznali od ne...nekolicine pripadnika srpske nacionalnosti,
- 16 civila, koji su do 1994. godine bili u Goraždu. Ne samo da su ti Srbi koji su
- 17 ostali u Goraždu za to korišteni, već je masovno korišteno i muslimansko
- 18 stanovništvo.
- 19 P: Kada govorimo o srpskim civilima koji su ostali u Goraždu do 1994.
- 20 godine, znate li da li je ta činjenica da su oni ostali u Goraždu, da li je to
- 21 bilo po njihovom vlastitom izboru ili ih je netko na to prisilio?
- 22 O: Kol'ko ja znam, u Goraždu su bila dva sela srpska, i to na onom
- 23 zapadnom dijelu Goražda, odnosno okoline Goražda prema Sarajevu. Znači, prema
- 24 Grebku, prema Igmanu, prema Sarajevu. Čini mi se da se jedno zvalo Bukovica ili
- 25 tako. Na osnovu onoga što smo imali mi - kao činjenice od Srba koji su pobjegli
- 26 iz Goražda, a i od njih samih, onih koji su preživjeli i izašli 1994. godine -
- 27
- 28
- 29
- 30

1 oni su potpuno bili odsječeni i nisu imali mogućnosti da se izvuku iz svojih
2 sela. Dalj...daljinom su bili puno udaljeni od najbližih, odnosno od srpskih
3 teritorija, od srpskih sela.

4 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ne bi li ovo
5 možda bio zgodan trenutak za pauzu?

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] 25 minuta, hvala Vam.

7 ... Početak pauze u 12.28h

8 ... Sjednica nastavljena u 12.59h

9 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim, ustanite. Izvolite sjesti.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Fauveau, u bilo kojem trenutku
11 kad poželite da završimo, kažite nam. Hvala vam.

12 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

13 A sada bih htjela da se svjedoku pokaže dokazni predmet 5D1000.

14 P: Prije pauze govorili smo o korištenju civilnog stanovništva u vojne
15 svrhe. Ovdje se radi o dokumentu koji datira iz vremenskog perioda prije nego
16 što ste Vi došli u taktičku grupu Višegrad. Pogledajte, na kratko, dokument i
17 kažite šta piše. Da li je to što je opisano u dokumentu, odgovara onome što su
18 bila Vaša saznanja?

19 O: Da, u potpunosti.

20 P: Gospodine generale, u ovom novom suđenju imali smo prilike da vidimo
21 nekoliko direktiva. Htjela bih da Vam pokažem direktivu broj 5, to je 5D1201. tu
22 se radi o direktivi od 25. juna 1993. godine.

23 Prije svega, da li ste u to vrijeme imali saznanja o ovom dokumentu. Da
24 li ste imali prilike da ga vidite?

25 O: Ja nisam imô priliku da vidim direktivu, ali sam dobio naređenje od
26 moje pretpostavljene komande, a vezano za ovu direktivu.

27 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Pređimo sada na četvrtu stranicu u

28

29

30

1 verziji na B/H/S-u, a u verziji na engleskom jeziku to će biti sedma strana.

2 P: Mene zanima zadatak koji je povjeren Drinskom korpusu.

3 "Zadržati preostale muslimanske snage u Goraždu. Držati ih u stalnoj
4 blokadi i okruženju."

5 Mislim da se u prevodu na engleski pojavljuje greška, jer u originalu na
6 B/H/S-u se govori o stalnoj opsadi, stalnoj blokadi.

7 Možete li da objasnite, zašto je bilo potrebno držati muslimanske snage
8 u stalnoj blokadi?

9 O: Na o... na osnovu ovoga što piše u direktivi, a... a znajući s... z...
10 zadatak, osn... sjećajući se zadatka koji sam ja dobio jeste upravo da se zbog
11 njihovih stalnih aktivnosti, a posebno zbog ofanzivnih dejstava iz pravca
12 Goražda, tražilo, odnosno naređivalo se svim jedinicama da ih... da te snage drže...
13 se drže u stalnoj blokadi u cilju sprječavanja njihovih ubacivanja u pozadinu
14 naše teritorije i u cilju kontrole između zaštićenih zona, odnosno enklava.

15 Jer, početkom 1993. godine, odnosno u aprilu/maju 1993. godine, sve tri
16 enklave su bili /?bile/ u potpunosti fizički odvojene. Međutim, njihovim
17 aktivnostima - posebno manjim i većim diverzantsko-terorističkim
18 grupama, a iz pravca Goražda, i čestim ofanzivnim dejstvima širih razmjera - oni
19 su nastojali te... te komunikacije između enklava stalno držati pod svojom
20 kontrolom, odnosno, omogućiti ne...nji... njihovo kretanje i sadejstvo između
21 enklava.

22 P: A sada bih htjela da pređemo na jednu drugu temu.

23 Vi ste već malo govorili o UNPROFOR-u i o konvojima. Da li se sjećate,
24
25
26
27
28
29
30

1 da li su konvoji UNPROFOR-a i humanitarnih organizacija tokom 1993. i 1994. -
2 dok ste Vi bili komandant taktičke grupe Višegrad - da li su ti konvoji bili
3 kontrolisani?

4 O: Kroz moju zonu su prolazili konvoji za Žepu i za Goražde. Naređenjem
5 moje pretpostavljene komande, a na osnovu naređenja Glavnog štaba - koje... koja
6 sam vrlo često i direktno dobijao - precizno je bilo određeno na koji način i na
7 kojim punktovima se kontrolišu... kontroliše kretanje, odnosno sadržaji konvoja
8 koji ulaze u zaštićene zone. Naređenjem je precizno regulisano ko može da vrši
9 kontrolu; koji sastav ekipa koje vrše kontrolu; kako treba da budu osposobljene
10 ekipe; kojom metodom vrše kontrolu kog konvoja, zavisno da li je konvoj a... uj...
11 UNHCR-a ili nekih drugih humanitarnih organizacija, a na koji način u drugom
12 kontrolisati konvoje UNPROFOR-a.

13 Ta naređenja... sa tim sadržajem tih naređenja su bile upoznate sve
14 komande, a posebno detaljno su pripremane ekipe koje su neposredno vršile
15 kontrole konvoja.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] A sada BIH Vam pokazala dokazni predmet
17 5D768.

18 P: To je naređenje u pogledu kretanja konvoja UNPROFOR-a i UNHCR-a,
19 odnosno konvoja humanitarne pomoći u Republici Srpskoj. To je naređenje Glavnoga
20 štaba, datirano 2. april 1993 godine.

21 Zapravo, vidjećemo da je ono bilo naslovljeno direktno taktičkoj grupi
22 Višegrad.

23 O: Da.

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Pređimo sada na drugu stranu ovog
2 naređenja. U verziji na engleskoj, to će takođe biti druga strana.

3 P: Maločas ste govorili o različitim vidovima kontrole za konvoje
4 UNPROFOR-a i humanitarnih organizacija. Da li tačke 5(a) i 5(b), da li su to
5 tačke koje utvrđuju kako se izvodila kontrola, a koja se ticala različitih vrsta
6 konvoja?

7 O: Da. Upravo tačka 5(a) i 5(b), precizno, upoje... do pojedinosti
8 određuje, odnosno naređuje se na koji način se vrši pregled jednih i drugih,
9 logističkih - humanitarne pomoći i logističkih konvoja za potrebe UNPROFOR-a. A...
10 ono u praksi, što je u mojoj komandi preduzeto, jeste da na osnovu ovoga
11 naređenja smo izradili podsetnike džepnog formata za svakog člana komisije koja
12 je učestvovala u pregledu konvoja da na licu mjesta, ne odstupajući od ovog
13 naređenja imaju podsetnik po kome vrše tu aktivnost.

14 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Pređimo na treću stranu.

15 P: Gospodine generale, pogledajte devetu tačku. Tu se zabranjuje
16 transport određenih materijala - radio i video tehnike. Možete li nam objasniti
17 zašto je video tehnika bila zabranjena?

18 O: Zabranjeno je bilo unošenje radio uređaja i video tehnike, sem radio
19 uređaja fo... na formac...formacijksih radio uređaja na vozilima UNPROFOR-a. A, ovi
20 uređaji je... su bili zabranjeni da se unose u zaštićene zone iz razloga što su to
21 tehnička sredstva koja su, vjerovatno, namijenjena protivničkoj strani,
22 vojnicima, što se tiče radio uređaja, elektronskih uređaja.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 A video kamere su bile najstrožije zabranjeno /?zabranjene/, iz prostog
2 razloga što svaka iole ozbiljna komanda neće dozvoliti da se snimaju njeni
3 pripadnici, položaji odbrane, infrastruktura, naoružanje ili bilo kakvi detalji u
4 zoni izvođenja borbenih dejstava. Zapravo, iz razloga što se svi ti... a... svi ti
5 snimci mogli drastično zloupotребiti u toku izvođenja borbenih dejstava, a onda
6 i nakon izvođenja borbenih dejstava.

7 P: Nešto malo više, prije tačke broj 6, a u verziji na engleskom to je
8 na samom kraju stranice, vidjećemo da su količine goriva morale biti
9 evidentirane. Tu se radi o - ako pogledamo prethodnu stranicu - vidjećemo da se
10 radi o konvojima humanitarne pomoći. Da li je postojao neki razlog za to, za
11 evidentiranje količina goriva?

12 O: Da, posto...postojao je razlog, jer konvoji humanitarne pomoći su pre...
13 vrlo često prevozili veću količinu goriva nego što im je potrebno za potrošnju,
14 na osnovu normi potrošnje njihovih vozila. To gorivo je prodavano vojsci i
15 civilima, ali prvenstveno vojsci muslimanskih... muslimanske armije u Žepi i u
16 Goraždu. Vjerovatno i u Srebrenici, ali govorim za Žepu i Goražde, jer sam
17 upoznat sa tim detaljima.

18 P: Vidjeli smo da je to naređenje datirano 2. april, dakle prije
19 ustanovljavanja zaštićenih zona. A, nakon osnivanja zaštićenih zona, da li ste
20 nastavili i dalje da dobivate naređenja koja su se odnosila na prolazak konvoja?

21 O: Da.

22 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih htjela da pokažem svjedoku
23 5D804.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Tu se radi o naređenju od 10. decembra 1993. godine. Molim Vas da
2 pogledate tačku broj 3.

3 O: Da.

4 P: Da li ste na kontrolnim punktovima koji su postojali u vašoj zoni
5 odgovornosti, da li ste poštovali ovo naređenje?

6 O: Maksimalno kol'ko je bilo moguće, a zaista, u komisiji, odnosno u
7 ekipi za kontrolu i praćenje kretanja UNFPROFOR-a određivali smo najsposobnije
8 oficire Vojske Republike Srpske.

9 P: Pogledajte sada četvrtu tačku, u verziji na engleskom će on biti na
10 sljedećoj strani. Mene zanima na samom kraju nastavak kontrole je definisan
11 naređenjima od 1. augusta 1993.

12 O: Da.

13 P: Kada se pojavljivao neki konvoj na kontrolnom punktu, oficiri koji su
14 se nalazili na kontrolnom punktu, da li su znali tačno i precizno kako treba da
15 se ponašaju prema tom konvoju?

16 O: Svi pripadnici komisija koji su vršili pregled konvoja su bili a...
17 temeljito pripremani uopšte za izvršavanje zadataka, a za svaki konvoj
18 konkretan, dobivaz...dobijali su konkretna naređenja. Od Glavnog štaba i
19 pretpostavljene komande, komande Drinskog korpusa dobijali smo redovna i
20 najmanje 24 sata prije, obaveštenja o nailaska konvoja sa tačnim vremenom kada
21 ulaze u zonu odgovornosti određene komande, odnosno jedinice i koji je sastav
22 tog konvoja. Tako da smo imali mogućnosti unapred da se temeljito komisije
23 pripreme.

24 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Sada bih Vam pokazala dokazni predmet
25
26
27
28
29
30

1 5D805.

2 P: To je informacija od Glavnog štaba, a ona se odnosi na prolaska
3 konvoja. Datum je isti dan, kao i ovo naređenje koje ste upravo vidjeli.

4 O: To je upravo obavještenje koje je svaka jedinica dobijala kroz čiju
5 zonu treba da prođu konvoji.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Pogledajmo treću stranicu na engleskom,
7 a samo kraj druge stranice u verziji na B/H/S-u.

8 P: Kad pogledate posljednje rečenice tog obavještenja za detaljnu
9 kontrolu "...izvršiti detaljnu kontrolu". Da li su naređenja od 1. augusta 1993.
10 godine o kontroli, da li je to naređenje primijenjeno na ovakve konvoje?

11 O: Da, na ovaj konvoj konkretno i na svaki drugi prema kome je postojala
12 sumnja da prevozi nešto što je van specifikacije, odnosno deklaracije u najavi
13 kretanja.

14 P: Ako pogledate prethodni pasus, neposredno prije ove rečenice, a to je
15 druga rečenica pred kraj stranice na engleskom. Mislim da ste o tome već
16 govorili, no da li ste nailazili na ovakvu situaciju?

17 O: Imali smo u nekoliko navrata prilikom kontrole konvoja humanitarne
18 pomoći da se u original ambalaži robe za koju postoji deklaracija prevoze drugi
19 materijali. Bilo je slučajeva skrivanja foto aparata, kamera, a čak u jedan ili
20 dva navrata je u ba... u amba... original ambalaži gde je bila zapakovana hrana
21 pronađena i određena količina municije.

22 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, žao mi je,

23

24

25

26

27

28

29

30

